

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америкѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIV. Скрентонъ, Па., Четверъ 15-го Марта, 1906. Число 11.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, March 15, 1906. No. 11.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Мартъ.

16	Ч	Теофота свѣч.
16	П	Зенона, Евтроп
17	С	Герасима
18	Н	3 м. Козона
19	П	42 муч. въ Амор
20	В	6 фрейма, Павла
21	С	Теофіланта

— Звертаемо ся въ просьбѣю до всѣхъ нашихъ дописувателей, чтобы свои дописи писали коротко и читались писемно, чтобы мы могли прочитати тѣ дописи. Рѣвножъ просимъ писати все лишь на одной сторонѣ, а другую сторону картки лѣпше чистою, незаписанною.

Ред. „Свободы“.

Просимо нашихъ читателей поглянути на осьму сторону „Свободы“; тамъ выписано якій дарунки даемо тимъ, що платять за „Свободу“ або „Читальню“. До дарунковъ тихъ мають лишь тѣ право, що теперъ платять, отже не мають права тѣ, що платили за „Свободу“ або „Читальню“ передъ тимъ, какъ еще тѣ дарунки були оголошені. Такъ само не будутъ мати права до тихъ дарунковъ тѣ, котрі заплатять за „Свободу“ або „Читальню“ тоді, коли перестанемо се оголошене въ „Свободѣ“ друковати.

Редація.

Въ Йонкерсѣ, Н. Й. заснували члены тамошного хору, хлопцѣ и дѣвчата, товариство „Боянъ“ зъ цѣлю: будити йонкерскихъ Русинѣвъ до свѣдомости и праці народнои в тѣхъ въ нихъ поддерживать.

Въ Питсбургѣ, Па. утворивъ ся синдикатъ, що має будувати желѣзницю до Лорейнъ, О. до вугляного району въ Гокінгъ Валеѣ, де незадовго має повстати вальцовня стали коштомъ \$10.000.000 на обшарѣ 3000 акровъ ґрунту.

Новый тростъ. Корпорация „United States Steel Co.“ въ Питсбургѣ, Па. задумуе выкупити цѣлый рядъ лѣяренъ желѣза и вальцовень стали, якій належать до иншихъ компаній, и хоче створити величезный тростъ, зъ капиталомъ \$1.242.213.100. Бувъ бы се оденъ зъ найбільшихъ тростѣвъ въ Спол. Державахъ. Мѣжъ иншими мають перейти на владѣность того тросту поклада желѣзної руды Great Northern въ горахъ Мисаба, дальше — Republic Iron & Steel, Tennessee Coal & Iron Co., Glass-shaffield Co., Labeile Iron Co., Shenango Furnace Co. и инші.

Инкорпоровано въ Толедо, О. нову компанію Toledo Ford Wayne & Indianapolis Railroad Co. зъ капиталомъ \$3.000.000, ко-

тра має пустити въ рухъ желѣзницѣ мѣжъ Толедо и Индіанаполисъ, гнаний силою газоліны.

Въ Нью-Йорку розпочне сего року „Singer Manufacturing Co.“ будову нового „дери-хмары“ (sky-scraper) високого на 593 стѣпъ. Буде се найбільшій того рода будинокъ. Въ серединѣ будинку стоити буде вежа на 40 поверховъ. По верхѣ Айфля въ Парижі, буде се найвысша будовля на свѣтѣ. Кошты будутъ выносити \$1.500.000.

Минувшого тыжня случалось страшне нещасте въ майнахъ въ Sougieres у Франціи. Тамъ робило 1.800 майнерѣвъ. Сейчасъ рано наступила експлозія газу и майны стали въ полумѣни. 400 людей вспѣли уратуватись, 120 выратувано тяжко пораненыхъ. Прочій около 1280 попаленіи и удушеніи.

Въ фабрицѣ Piterain въ Питсбургѣ, Па., власности Пенсилвенія Рейлродъ Ко., выдалено минувшого тыжня 280 робѣтниківъ а въ Алтуна 200. Нѣхто зъ робѣтниківъ не може вытолковать собѣ зъ якомъ причены се сталося, бо роботы и замовленъ е дуже много.

Въ Бостонѣ, Мас. застрайкувало 500 робѣтниківъ въ фабрицѣ повозовъ, жадаючи знизения годанъ праці зъ 10 на 9 зъ тою самою платнею и повѣдня роботы въ Суботу подчасъ лѣта. Робѣтники суть певнй побѣды.

American Society of Equity — велике товариство фермерѣвъ, що числять 200.000 членѣвъ, зъ осѣдкомъ въ Индіанаполисъ, Инд. подняло оригінальный страйкъ. Наказало всѣмъ своимъ членамъ встримати ся зъ довозомъ ярины до мѣстъ и вбѣжъ де елеваторѣвъ поки цѣны не подуть въ гору и не дойдуть высоты означеной черезъ товариство. Пшеницю не має ся продавати дешевше якъ по \$1.00 за бушель.

Въ Санъ Франциско, Кал. згорѣла недавно центральна стація електрична, що достарчала мѣстови електричности. Шкода \$800.000. Въ наслѣдокъ сего часть мѣста сула черезъ кілька днѣвъ позавалена свѣтлѣна а часописи не выходили, бо машины порушакчи лінотипы станули.

Въ околищахъ Вилксбери, Па., коло Дуріей и Кінгстонъ Тавнишпѣ, запали ся земля, въ наслѣдокъ

чого много людей потерпѣли на своимъ маєтку. Коло Дуріей запали ся цминтаръ и много грѣбѣвъ зѣстало знищенихъ. Запалось такожъ много домовъ. Яма, яка утворила ся въ наслѣдокъ западенія землі коло Кінгстонъ е велика на 2 акры и глубока на 70 стѣпъ. Подъ мѣсями катастрофы находили ся вугляний шахты, якій зѣстали засипаніи, и въ наслѣдокъ сего застановлено въ нихъ роботу.

9 го Марця с. р. злочено коло Пасайкъ, Н. Дж. чотырохъ лотровѣвъ, що насыпали на желѣзничѣй трѣцѣ велику барикаду, саме передъ приѣздомъ поспѣшного трену Лакавана Р. Р. Ко. Тренъ въ часъ задержано. Злочинцѣ суть въ вѣцѣ 18—20 лѣтъ. Признали ся, що се вже пятый разъ насыпали барикады на желѣзничѣй шляху — та тамтѣ були все за маліи и локомотивы ихъ усували. Всѣ чотыри були по народности Поляками.

Найвысшій судъ краевый въ Чикаго выдавъ вже вырокъ въ славномъ процесѣ мѣжъ мѣстами Чикаго а Ст. Луисъ. Якъ звѣсно, мѣсто Ст. Луисъ заскаржило мѣсто Чикаго, що рѣка Чикаго злучена черезъ выбудоване каналу зъ рѣкою Місисипіи занечищуе воду въ Місисипіи, и черезъ те наражае на страту здоровья мешканцѣвъ Ст. Луисъ. Знатоки однакъ доказали, що нечистоты, якій йдуть зъ рѣки Чикаго до Місисипіи осѣдають вже на днѣ рѣки нѣмъ ще вода занесе ихъ до Ст. Луисъ. Въ наслѣдокъ сего судъ рѣшивъ спѣръ въ корысть мѣста Чикаго. Если бы вырокъ бувъ выпавъ инакше, мусѣвъ бы бути каналъ, що коштувавъ \$46.000.000 засыпаний.

Въ Savannah, Ga. арештовано на жадаие федерального раду двоухъ начальниковъ мѣйскихъ департаментѣвъ, що въ противозаконный способъ выдали многимъ Грекамъ ситизенскій паперы, чтобы тѣ могли голосувати при послѣднихъ выборахъ на мѣйора мѣста. Крѣмъ нихъ арештовано ще 60 Грековъ.

Сенаторы Пиркянсъ зъ Калифорніи и Патерсонъ зъ Колорейдо внесли въ Вашингтонскѣмъ сенатѣ петицію, подѣйсаніи тысячами жѣнокъ зъ державъ Калифорніи и Колорейдо, въ котрыхъ жадають уваженія въ выбору до сенату сенатора Смутъ зъ Юга, зъ

причины, що будучи Мормономъ має кілька жѣнокъ.

Въ легислатурѣ державы Огайо внесено билъ, котрымъ подъ загрозою криминальной кары має ся заборонити властителамъ домовъ робити залежнымъ вынаймлене мешканъ родинамъ водъ числа и вѣку дѣтей.

Усѣ европейскій державы, що мають приморскій посѣлости сильно збѣльшають въ послѣднихъ часахъ свои военный флоты. Про се вже неразъ згадували мы въ „Свободѣ“. Теперъ вѣдуемо знова побѣльшене военной флоты нѣмецкой и французской. Минувшого тыжня ухваливъ нѣмецкій парламентъ выбудовати 6 великихъ, новыхъ кружляковъ опанциреныхъ и два панцирники лінійові, котрыхъ поемности збѣльшено до 18.000 тоннъ. А французскій парламентъ ухваливъ такожъ выбудовати 6 новыхъ великихъ военныхъ кораблѣвъ, рѣвножъ о поемности 18.000 тоннъ. На кождѣмъ кораблѣ буде чотыри 12 цаловыхъ и дванацять 9.45 цаловыхъ арматъ.

Выробѣ пива въ Австріи. Въ роцѣ 1905 выроблено въ Австріи 19.11.658 гектолітровъ пива, о 696.482 гектоліт. менче якъ въ попередномъ — 1904 роцѣ. Зменшене выробу пива приписують подвысшению въ деакихъ австрійскихъ краяхъ краевыхъ додатковъ до податку державного водъ пива въ Австріи, а въ концѣ впливомъ антималькоголичныхъ товариствъ.

Посля що йно скѣченного обчислення числа людности велико-бритійской державы (Англіи) показуеся, що велико-бритійская держава має 400.000.000 мешканцѣвъ, зъ чого 55.000.000 е бѣлыхъ. На посѣлости Англіи въ Азійи припадае 300.000.000 людей, въ Африцѣ 43.000.000, въ Европѣ 42.000.000, въ Америкѣ 7.500.000 а въ Австраліи 5.000.000. Наибольше залюдненымъ мѣстомъ въ тихъ посѣлостяхъ е, по Лондонѣ, мѣсто Калькута. Наибольше жонатыхъ людей е въ посѣлостяхъ: въ Індіи, Наталю, Ципрѣ и Канадѣ. Найменше жонатыхъ въ Заходныхъ Індіяхъ. Цѣла просторонъ посѣданъ велико-бритійской державы выноситъ 11.908.378 квадр. миль, що выноситъ больше якъ одну пятую часть земельной поверхности свѣта.

Лондонскія часописи „Standard“ оголосила не-

давно статистику зросту населенія въ усѣхъ видѣйшихъ державахъ въ Европѣ. После зѣоставленія „Standard-y“ найбільшій прирѣстъ людей на 1 миліонъ мешканцѣвъ припадае на Нѣмечину — бо 15.000. За нею иде Росія зъ 13.000, потѣмъ Голландія зъ 12.500, дальше Швайцарія зъ 10.400, Вельгія зъ 10.100, Велика Британія (Англія) зъ 9.100, Австро-Угорщина зъ 9.000, Испанія зъ 8.800. Про Францію не вгадуе, котра якъ звѣсно, має найменшій прирѣстъ. Передъ 60 роками займала Англія що до прирѣсту въ населенію перше мѣсце мѣжъ европейскими державами. Теперъ спала вже до шестого мѣсця.

Судъ военный въ Ризѣ, въ Росіи, засудивъ адвоката Фернанта зъ Ревля, бывшого такъ зв. „президента естонской республики“ (подчасъ послѣдней революціи въ Росіи) и дневника Поетса на кару смерти черезъ розстрѣлене. Обѣмъ однакъ передъ выкананемъ засуду удалось утечи за границѣ Росіи.

Минувшого тыжня водбувавъ ся въ Одесѣ процесъ проти начальника другого бунту черноморской флоты, поручника Шмиди и его товаришѣвъ. Шмиди сказано на смерть черезъ повѣшене а 27 на парулѣтну взынцію. 10 оскарженыхъ увольнено. Передъ выкананемъ засуду на Шмиди — приславъ царъ телеграфічно звѣльнене його водъ кары смерти. По скѣченню розправы, коли прочитано Шмидови вырокъ смерти, заявивъ вѣнъ, що е готовъ понести смерть за добру справу. Свою промову закончивъ такъ: „Вѣрю сильно, що смерть моя буде граничнымъ стовпомъ, що роздѣлитъ стару и реакційну Росію водъ новой и вѣльной. Коли бымъ могъ окупити волю для Росіи черезъ жорстоку смерть на шибеницѣ, умиравъ бымъ зъ радостію и зъ усмѣхомъ на устахъ.“

Слѣдство въ справѣ грудневой революціи въ Москвѣ, выказало, що революціонеры розпоряджали добре вышколенными водѣлами робѣтниковъ, въ загалномъ числѣ 20.000 людей. Всѣ революціонеры узброеніи були въ карабіны Мавзера. Начальники водѣловъ доставали денно платнѣ 1 руб. 20 коп. до 2 руб. 50 коп. Страйкуючи робѣтники доставали по 30 коп. денно. Зъ разу мо-

сковскій гарнизонъ не могъ бувъ дати собѣ рады зъ революціонерами — и революціонеры все водпирали напады войска. Доперва по двоухъ тыжняхъ, коли привезено войско зъ Петербурга, революцію адушено.

По оголошенню свободы совѣсти и вѣрованія въ Росіи, усѣ майже секты Росіи зѣстали державно узнанными. Та се неподобало ся православному духовенству и оно почало ще больше подщовувати своихъ „вѣрныхъ“ проти узнанныхъ сектъ. Мѣжъ иншими, потроило воно свою ваѣдность проти штундистѣвъ, що довело подекуды до страшныхъ погромѣвъ штундистѣвъ. Въ балашовскѣмъ уѣздѣ, кievской губерніи, кинулась, якъ доносятъ російскій газеты, розарена товпа православныхъ, подюджена православными пошаміи на штундистѣвъ и доконала дѣль „неслишныхъ даже у язычниковъ“. Ловили штундистѣвъ, розарывали ихъ на части, выпускали кишки, вырывали груди, выколювали очи, водрывали уха, ноги, руки а тѣла розкидали по дорогахъ на їду псамъ... Все те для „большой хвалы Божіи“ и православія... Отъ до чого допроваджуе релігійный фанатизмъ!

Всѣ прокураторы и подпрокураторы, котрымъ запропоновано обняти мѣсце по прокураторѣ окружного суда въ Калишу (въ Росіи), Скарятинѣ, прогнаномъ зъ той посады, водмо виласы водъ той „чести“, заявляючи, що не хотять черезъ принятіи той посады апробувати беззаконный поступки генераль-губернатора.

Бюро петербурскихъ адвокатѣвъ ухвалило уложити списъ усѣхъ противозаконствъ російского уряду, разомъ зъ докладнымъ представлениемъ усѣхъ его злочинствъ, и зѣбранный матеріалъ предложить Державной Думѣ, яка мала бы поставити его въ станъ осканженія.

СПРОСТОВАНИЕ.

Симъ посвѣдчаемо, що дописъ подана въ „Свободѣ“ мовбы то наша церковь въ Майнерсвилѣ, Па. була записана на епископа, (якого? Ред.) есть ложною.

Рада церковна: о. Левъ Левицкій, Йоанъ Дикунъ, Георгій Онуфрей, Анд. Дикунъ, Йоанъ Кошчакъ, Тамко Варданъ.

М. Е. Салтоков.

Оповіданє про те, як оден мужик нагодував двох генералів.

Жало собі двох генералів. Що оба були легкодушні, найшли ся про те незабаром з волі ворожки а з мойого приказу на безлюдному острові.

Оба служили через ціле своє жите у виділі міністеріальному. Там уродили ся, там виховали ся, там і постаріли — буляж про те незвичайно тупі. Не навчили ся ніяких иньших слів, крім сих: „Пропту прийми за певнене глибокого поважання і найревнійшої служби“.

Знесено виділ, бо показав ся злишнім і генералів випущено на волю. Як спали з етату, взяли собі квартиру при вулиці Підячівській і кождий з них мав свою власну кухарку та побирав емеритуру. Аж тут несподівано знайшли ся на незаметканому острові. Будять ся і бачуть, що оба лежать під одною ковдрою. Розуміють ся, вони не пізнали сего відрazu і найспокойніше в світі почали балакати.

— Давний, ексцеленцію, сон був в мене сьогодні — каже оден: сніло ся мені, що мешкав я на незаметканому острові...

Ледви вговорив сі слова тай вискочив нагло на рівні ноги! Зірвав ся і другий.

— Ісусе Христе! щож отсе дієть ся? де-ж ми є? — крикнули оба зміненним голосом. І почали взаємно осматрювати ся, щоби впевнити ся, чи дійсно воно в сні, чи на яві притрапила ся їм така авантюра. Одначе на ніщо здало св вговорюване в себе, що се тільки сон — треба було погодити ся зі сумною дійсністю.

Перед ними розкинуло ся з одної сторони море а з другої шматок землі, за яким знов видніло безмежне море. Заплакали вперве генерали від часу, як знесено виділ. Як виплакали ся, почали взаємно оглядати себе і побачили, що оба є в нічних сорочках і кождий з них має на шії ордер.

— Добре булоби напийти ся тепер кавоньки — помітив оден генерал, але зараз пригадав собі, де він, та заплакав в друге.

— Щож тут одначе почати? — говорив крізь сльози — якби навіть виписати рапорт, який жеж буде з його успіх?

— От що, — відповів другий — я піду на захід а ексцеленція хай іде на схід, під вечір знова зійдемо ся; може знайдесть ся щось в такий спосіб.

Почали шукати сходу і заходу. Пригадали собі, як учив раз якось начальник: „Як потрібний тобі схід, то стань вічми на північ, а по правій руці будеш мати схід“. Почали отже шукати півночі — ставали саяк і так, пробували всі сторони світа, але що через ціле своє жите служили в виділі міністеріюм, проте ніщо не найшли.

— От що! ексцеленція хай йде на право а я піду на ліво! Се буде певніше — запропонував достойник, що поза виділом міністеріюм служив ще в школі кантовістів у характері вчителя каліграфії, та був проте дещо мудріший. Так вони і зробили. Пішов оден генерал на право. Бачить — ростуть дерева а на деревах всякі овочі — хоче зірвати хоч одно яблуко, але всі ростуть так високо, що требаби лізти на дерево. Пробував лізти — на ніщо придало ся. Подер сорочку тай тільки. Пішов до струмочка. Бачить — від риба аж роїть ся!

— Господа маленький, щоби то так наловити отсих рибок та на Підячівську! — подумав собі та такого набрав апетиту, що аж змінив ся на лиці. Війшов у ліс, а там свистять рябчики, токують тетереви, бігають зайчики.

— Ісусе Христе! кількож тут іди! кількож тут іди! — подумав, почувачи рівночасно, що починає мліти вже. Трудна рада, треба було вертати на умовлене місце з готими руками. Приходить а другий генерал чекає вже.

— Як жеж, ексцеленцію, знайшов що?

— От, знайшов старе число „Московских Ведомостей“), більше нічого нісенько!

Не дає їм спокою думка, хто буде брав за них емеритуру, то знова стоять перед їхніми вічми: овочі, риби, рябчики, тетереви, зайці.

— Кому би прийшло, ексцеленцію, се до голови, що людська іда у первісному ставі лігає, плаває і росте на деревах? відзиваєть ся оден достойник.

— Так, — відповідає другий — мушу признати ся, що і я був доси такого пересвідчення, що булки родять ся в тому самому виді, в якому подають їх в ранці до кави.

— Коли отже хоче хто з'їсти куропатку, то мусять перш усього зловити її, забити, оскубати, виекти... Так, тільки як те все зробити?

— Як те все зробити? — відізвав ся наче відгомном другий.

Замовкли та старали ся заснути, але голод рішуче відганяв сон. Перед їхніми вічми пересували ся

ненастанно: рябчики, індички, поросятка з легка зарум'янені з огірками, піклями та иньшими приправами.

— В отей хвилині з'ївби я хіба власний чобіг! — сказав оден з генералів.

— Рівнож смакують добре рукавички, особливо довго ношені! — зітхнув другий.

Та ось глянули на себе: в їхніх очах горів зловіщий вогонь, зуби скреготіли, з грудей добував ся глухий ревіг. Помалу повзаючи, почали наблизувати ся до себе, аж в одній хвилині роз'юпили ся. Посипали ся волокна, дали ся чути стогони і зойки. Бувшии учитель каліграфії відгриз своему товаришови ордер і сейчас проковтнув його. Одначе вид пливучої крові протверезив їх дещо.

— Всякое диханіє хвалить Господа Бога! — відізвав ся оба — а отсе ми тут і пожremo себе!

— І нехай мені хто скаже, як дістали ся ми на сей проклятий остров! Хто сей злочинець, що закип собі з нас так негідно?

— Треба розірвати ся якоюсь балачкою, бо, Боже хорони, поповнимо ще злочин морду!

— Зачекай, ексцеленцію!

— Як на приклад думає ексцеленція; чому сонце сходить вперед а пізніше заходить а не навпаки?

— Дивний з ексцеленції чоловік! Адеж і ексцеленція встаєш наперед, ідеши до міністеріюм, відтак пишеш а доперва пізніше кладеш ся спати.

— А чому ж не могли би ми уявити собі оттакий хід наших функцій: наперед кладу ся спати, бачу вісні ріжні річи, а пізніше встаю!

— Гм... так... що до мене, то мушу признати ся, що я завжди думав так, як служив ще в міністеріюм: отсе тепер ранок, а опісля буде день, а пізніше подадуть вечеру і... час спати! Але згадка про вечеру викликала в обох лихий гумор і перервала балачку в самому початку.

— Чув я отсе від якогось лікаря, — почав знов оден з достойників — що чоловік може через довгий час жити власними соками.

— А то яким способом?

— Дуже просто. Власні соки витворяють будім то другі соки, ті з черги витворяють знов соки і так далі, доки вкінці соки не вичерпалъ ся зовсім...

— А щож тоді?

— Тоді треба щось з'їсти...

— Тьфу!

— Одним словом, про що тільки почали достойники говорити, все кінчило ся на згадці про їду а се тільки заострювало апетит. Рішали отже не говорити а пригадавши собі найдено число „Московских Ведомостей“, забрали ся до читання.

„Вчера — читав порушенням голосом оден з достойників — відбув ся у достойного начальника нашої старої столиці гальовий обід. Накрито стіл на сотку осіб з нечуваним великоліпем. Дари природи з усіх країв призначили собі — що таку скажу — rendez-vous на тому чародійному бенкеті. Була там і золотиста стерлет із Шекспи і бажант, вихованок кавказьких лісів і так рідкий в лютім гості на нашій півночі — суніці“...

— Тьфу до чорта! Не можеж прецінь, ексцеленцію найти щось иньше! — закричав з розпучкою слухаючий достойник і відібравши товаришови часопис, читав отсе: „Пішуть нам з Тули: вчера з нагоди зловлення осетра в місцевій ріці (подібного випадку не памятають навіть найстарші люде тим більше, що в осетрі пізнано пана Б.) відбула ся в тутешньому клубі святочна забава. Винюника свята прибраного корнішоном внесено на великанському, деревляному подумску. Доктор П., голова клубу, вважав пильно, щоби кождий гість дістав кусник риби. Соси були найріжнородніші, навіть найбільше вишукані“...

— Перепрашаю, ексцеленцію, здаєть ся, що і добродій не є обережний в виборі лектури, перервав перший достойник і взявши з черги часопис, читав: „Дносять нам з Вятки: оден із тутешніх мешканців відкрив ось який оригінальний спосіб варення рибної зупи: взяти живого лина і паперід здорово його вибити, а як з гора побільшить ся йому печінка...“ Достойники попускали голови. Усе, на що тільки звертали очі — все пригадувало їду. Навіть власні їх думки робили заговорі протів їх, бо хоча всіма способами силкували ся відігнути образи біфштіків, то вони промочували собі дорогу силою.

(Кінець буде).

Кілько нас є, Українцвв, и де мы живемо?

На широкім просторі землі, яка простягає ся від заходу від Прикарпатя за рікою Сяном в Галичині, аж до донських степів в Росії а схід, а дальше від півночі земель чернигов-

сьмх губерній: Київську, Подільську, Волинську, Херсонську, Катеринославську, Полтавську, Чернігівську и Харківську цілі и частини одинайцятьох губерній: Таврійської, Басарабської, Люблинської, Сідлецкої, Гродненської, Минської, Курської, Вороніжської, Донської, Ставропольської и Кубанської. Перетинають ту землю п'ять більших рік: Дністер, Прут, Буг, Донець, Кубань и найбільшій з поміж них Дніпро. Всі вони, зь виимкою Буга, зливають ся на полудни у Чорне та Азовске море. На той просторі землі розселись 12 більших міст: Київ, Львів, Чернівці, Кам'янець, Житомир, Чернігів, Харків, Полтава, Катеринослав, Херсон, Одеса и Катеринодар. А уся та територія, яку заняв своїми оселями наш український народь обіймає тридцять и пів тисяч квадратних миль, або на російській вимір 69 мільонів десятиць.

Щобь краще поняти яку се за велика територія, порівнаймо єї з иньшими територіями в Европі. В Европі є 26 окремих держав — більших и менших. Тож коли уложимо их в порядку після величини, то побачимо, що найбільша з них що до величини своєї території є Росія: простором своїм займає вона 5 мільонів квадратних кілометрів. Другі держави суть вже оного менші, а наступают по собі в такому порядку: Австро-Угорщина займає 625 тисяч квадрат. кілометр.; Німеччина — 540 тисяч; Іспанія — рівнож 540 тисяч; Франція — 536; Швеція — 450; Норвегія — 322; Англія — 313; Італія — 286; Турція — 162 тисяч. Дальше йдуть вже цілком малі держави, між котрими найменша є Монако, що займає своїм простором лише 26 квадрат. кілометр.

Якеж місце поміж усіма тими територіями займає територія українська? Если переміємо 30 и пів тисяч квадратних миль або 69 мільонів десятиць, якї займає українська територія на квадратній кілометр, то досягнем 750 тисяч квадратних кілометрів, — отже, тим самим і побачимо, що українська територія перевищає усіх вище згаданих територій європейських держав, зь виимкою територія держав російської, що до котрих займає в ряді зараз найблише місце по ній. Отже перше місце в ряді припадає території держав російської, друге — української території, а доперва третє, четверте и т. д. місце припадають територіям усіх иньших — решта європейських держав.

Кількож живе на тій величезній українській просторі Українцвв?

численія держави австро-угорської и російської.

Отже після офіційного обчислення статистичного Бюро Австрії и Угорщини живе в Галичині 3 и пів мільона Українцвв; на Буковині 300 тисяч; а на Угорщині 400 тисяч — разом отже в Австро-Угорщині 4 мільони 200 тисяч Українцвв. Щож до Росії, то після послідного офіційного обчислення російського статистичного Бюро зь передь осьми лѣт, то є в 1897 р. жило у всіх тих вище згаданих губерніях надь 22 мільонів Українцвв. Се було передь осьми роками. Тепер же після обчислень Земств зь минушого року 1905, було Українцвв уже 27 мільонів. Так отже разом на українській землі живе в збитій масі 31 мільонів 200 тисяч Українцвв.

Крім того живуть ще Українцвв колоніями в різних сторонах російської держави, як в Астраханській губернії, Саратовській, Тверській, Самарській, Оренбургській, в губерніях Корольства польського (Конгресовки), на Кавказі, в осередку Росії, в Остзейських губерніях, а в Азії — в сибірських губерніях, та середне-азійських, — що все разом дає понадь мільон душ.

А крім тих осад в Росії и в Азії живуть ще Українцвв в Румунії, Турції и в Америці в півночно-американських Сполучених Державах, в Канаді, в Бразилії и по иньших місцях, що знова виходить на звыш 700 тисяч душ.

Так отже усіх Українцвв и то вже не лише тих, що живуть на рідній українській території, але и колоніями по різних, чужих територіях, живе тепер 32 мільонів 200 тисяч душ.

П'яво ще знати, яке місце що до чисельности займають Українцвв в Росії (європейській), там власне, де их є найбільше и де ціла дальша історія України буде р'їшати ся. Отже що до сего то справа ся так представляє ся:

Найбільше в Росії живе	Москалѣв	62 ½ міль.
Дальше йдуть	Українцвв	27 „
По них наступают	Поляки	9 „
По них	Бѣлорусы	6 ½ „
Дальше йдуть	Жиды	5 ½ „
По них	Кіргізы	5 „
	Татари	4 „
	прибалтійскі и приволжскі Фаны	3 „
	Німцѣ	2 „
	Литовцѣ	2 „
	Латви	1 ½ „
	Башкиры	1 і пів „
	Картвели	1 і пів „
	Вірмени	1 ½ „
	Молдаване	1 ¼ „
	и вь конці	

*) Консервативно-славянофільська часопись, яку редагував в 70-х роках Катков.

В. 39. Кимаць Микито
Дорощ Дмитро
В. 42. Кузмиць Анна дитина
В. 45. Снявський Стефанъ
Веридель Болеславъ дитина
В. 46. Качура Матвій
Барновскій Лешко
Дюбнянскій Иванъ дитина
В. 48. Сюдила Петро
В. 49. Луцакъ Иванъ
В. 50. Муляръ Лешко
В. 52. Медичикъ Иванъ
Бакъ Плько
Ундринъ Юрій
В. 53. Гепакъ Петро
Бадовскій Петро
Романьчакъ Митро
Маслявъ Михаилъ
В. 55. Гусарикъ Семко
Демяччикъ Максимъ
Сплярскій Гізарій
Гатада Иванъ
Серединьска Марія дитина
Турко Петро
Фецяшко Стефанъ
Меркувачъ Марія
В. 56. Фрисъ Осифъ
Колодѣйчикъ Иванъ
„ „ Данько
В. 61. Пітеръ Андрей
„ „ Иванъ
В. 65. Ванца Семанъ
В. 67. Борко Дмитро
В. 69. Нижникъ Иванъ
Яремчукъ Петро
Гундичъ Миронъ
В. 73. Чухта Тевдосій
Болоухъ Григорій
Шелестъ Гаврило
Авредць Каролина
В. 81. Гальчукъ Тома
Загвоуцкій Дмитро
Олексюкъ Ілія
В. 83. Ридзай Єва
Гурей Анна дитина
В. 84. Степаньчакъ Юрій
Виплицій Яковъ
Берда Иванъ
В. 85. Ломчакъ Станіславъ
Копчукъ Иванъ
В. 86. Іваняцкій Осифъ
Мийка Михаилъ
В. 92. Федорѣвъ Максимъ
Сковецъ Петро
Воробецъ Василь
В. 96. Дашиничъ Петро
Грухала Зофія
Сливка Антонъ
В. 99. Сотива Лешко
В. 102. Райтеръ Михаилъ
В. 103. Богданъ Федоръ
Гонецъ Иванъ
В. 104. Косникъ Антонъ
В. 105. Боровскій Павло
Моринко Дмитро
В. 110. Сверда Юстина
В. 111. Гера Иванъ
Ивашъ Иванъ
Пазарикъ Адашко
Гера Юрій
В. 113. Цапаръ Антонъ
Гочакъ Юрій
В. 119. Калиничъ Михаилъ
В. 120. Чорный Миколай
В. 121. Андрейцоъ Иванъ
В. 123. Волощукъ Кирило
Децькоъ Грещъ
В. 124. Воротила Стефанъ
В. 131. Скробала Теодоръ
Риджикъ Иванъ
В. 132. Ілечко Михаилъ
Гладишъ Ілько
Федакъ Михаилъ
Льсовскій Иванъ

1082	West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.....	14.70
1083	Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.....	19.31
1084	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	135.96
1085	Yatesboro, Pa. Бр. св. Арх. Мих.....	11.09
1086	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	82.57
1087	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	7.65
1088	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	30.64
1089	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Или	80.62
1090	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	9.10
1091	Pittsburg, Pa. Бр. св. П. Хр.	63.56
1092	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	25.25
1093	Brownsville, Pa. Бр. св. П. и П.	88.05
1094	Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор.....	216.73
1095	Providence, R. I., Тов. Кп. Даниила	3.40
1096	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрия.....	28.76
1097	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.....	189.95
1098	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	8.05
1099	Wilmington, Del. Бр. св. Ар. Мих.	10.40
1100	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	51.61
1101	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.....	30.50
1102	New Britain, Conn. Бр. св. Володимира	6.24
1103	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.....	18.81
1104	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.....	62.15
1105	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	116.80
1106	Everson, Pa., Бр. св. Й. Хрест.	13.96
1107	Meyersdale, Pa. Бр. св. Юрія	13.65
1108	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	53.45
1109	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	46.60
1110	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	29.27
1111	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	136.18
	Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	
	Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	
	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	
	Chicago, Ill. Тов. Русновъ	
	New York, N. Y. Бр. св. Возод.	
	New York, N. Y. Тов. Съчъ	
	Доходъ за Лютый с. р. есть	5,343.53
	Готовка зъ концемъ Сячень м. р.	20,693.00
	Разомъ доходъ есть.....	26,036.53
	Розходъ за мѣсяць Лютый 1906.	
	Помертне по бл. п. Василю Лабякъ McKeesport, Pa.	300.00
	Осифъ Семанишинъ Ormrod, Pa.	600.00
	Томко Ганиско Shamokin, Pa. .	600.00
	Антонію Пандракъ Pittsburg, Pa.	367.00
	Стефанъ Тимцьо „ „ „	600.00
	Текли Дзюбко Mt. Carmel, Pa.	300.00
	Семанъ Гавришь McAdoo, Pa. .	600.00
	Сирѣтска часть по бл. п. Стефанъ Цехонъ Jessup, Pa.	300.00
	Органъ Союза за Фебруаръ 1906	606.30
	Платня Гол. Урядниковъ за Фебруаръ с. р.....	105.00
	Рентъ вѣдъ офісу за Фебруаръ.....	15.00
	За грамоты для Р. Н. Союза	65.00
	36 воднаки для Р. Н. Союза решта	300.00
	Почтові и офісові выдатки голов. секретаря	18.42
	Разомъ розходъ за Лютый	4,776.73
	Збоставленя:	
	Разомъ доходъ выноситъ	26,036.53
	Розходъ за Лютый	4,776.73
	Готовка зъ концемъ Лютого с. р.	21,259.80
	Пожички	1,369.90
	Загальный станъ касы зъ концемъ Лютого есть \$22,629.73	
	А. Шаронъ, касієръ,	С. Ядловскій, секретарь,
	К. Кирчовъ, председадатель.	

В. 42. Кузмиць Анна дитина
В. 45. Сивавський Стефанъ
Веридель Болеславъ дитина
В. 46. Кишура Матвій
Барновскій Лешко
Дюбнявскій Иванъ дитина
В. 48. Сюдила Петро
В. 49. Лупакъ Иванъ
В. 50. Муляръ Лешко
В. 52. Медичикъ Иванъ
Бакъ Плько
Ундринъ Юрій
В. 53. Гепакъ Петро
Бадовскій Петро
Романьчакъ Митро
Маслякъ Михаилъ
В. 55. Гусарикъ Семко
Демяччикъ Максимъ
Сплярскій Гізарій
Гатада Иванъ
Серединьска Марія дитина
Турко Петро
Фепашко Стефанъ
Меруваць Марія
В. 56. Фришъ Осифъ
Колодѣйчикъ Иванъ
" " Данько
В. 61. Пѣтеръ Андрей
" Иванъ
В. 65. Ванца Семанъ
В. 67. Борко Дмитро
В. 69. Нижникъ Иванъ
Яремчукъ Петро
Гундичъ Миронъ
В. 73. Чухта Тевдосій
Болухъ Григорій
Шелестъ Гаврило
Авдрецъ Каролина
В. 81. Гальчукъ Тома
Загвоцкій Дмитро
Одескиукъ Ілія
В. 83. Ридзай Єва
Гурей Анна дитина
В. 84. Степаньчакъ Юрій
Випицкій Яковъ
Берда Иванъ
В. 85. Ломчакъ Станіславъ
Копкусъ Иванъ
В. 86. Иваняцкій Осифъ
Мийка Михаилъ
В. 92. Федорівъ Максимъ
Сковецъ Петро
Воробецъ Василь
В. 96. Дашиничъ Петро
Грухала Зофія
Сливка Антонъ
В. 99. Сотникъ Лешко
В. 102. Райтеръ Михаилъ
В. 103. Богданъ Федоръ
Гонецъ Иванъ
В. 104. Косникъ Антонъ
В. 105. Боровскій Павло
Моринко Дмитро
В. 110. Сверда Юстина
В. 111. Гера Иванъ
Ивашъ Иванъ
Пазарикъ Адашко
Гера Юрій
В. 113. Цапаръ Антонъ
Гочакъ Юрій
В. 119. Калиничъ Михаилъ
В. 120. Чорный Миколай
В. 121. Андрейцоъ Иванъ
В. 123. Волощукъ Кирило
Децьковъ Гриць
В. 124. Воротила Стефанъ
В. 131. Скробала Теодоръ
Риджикъ Иванъ
В. 132. Ялечко Михаилъ
Гладись Плько
Федакъ Михаилъ
Лѣсовскій Иванъ

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.
Оли еси хорый зайди або напиши до
DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New Yor, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**Газетный для русского народа в
Америке и орган „Р. Н. Союза“,
выходит по вторникам в Четверг
и пятницу.В Америке на 12 месяцев... \$ 00
40 старого края на 12 месяцев \$2.00
В Америке на 6 месяцев... \$1.00Галичане могут замовити „Свободу“
через Книгарню Шевченка у. Театраль-
на 1, Львів, а російскі Українці
через Книгарню „Кізяской Старини“
Безаконна 14, Київ.Оплачувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посилати в режістра-
ційні листи, або через експресовий, або
почтовый money order (моне ордер). Мо-
ney order, то є парочку, котру доставите
одну поштарю або агента на експресовому
офісі, оплатити нам, бо без того ми не
можемо грошей достати.

Адрес:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоб його адресу змі-
няти мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адресу.**Замѣтки.**

Греко-католицкий Конгрес, який з такою помпою в певності себе заповідав Екзекутивний Комітет на день 13 го Марта с. р. — знов водложений. Не дармо кажу, що число 13 нещасливе...

„Америк. Русский Вѣстник“ подає слѣдуючий причини водложена Конгресу: 1) Бруклинський і ню Йоркський священники заявили, що не дозволять своїх церков для конгресового богослуження;

2) агітація против Конгресу була дуже велика, тому можна було боятись, що подь покрішкою заборони Конгресу не явить ся велике число священників і делегатів;

3) многи латинський епископы загрозили, що кож дого священника, котрий возьме участь в Конгресі — екскомунікують;

4) дехто протавив ся Конгресови тепер у великомъ постѣ...

В наслідок того усього Екзекутивний Комітет рѣшив просити Апостольско го Делегата о дозволѣ на Конгрес і такий дозволѣ одержав. Крім того предсѣдатель і секретарь Екзекутивного Комітету одержали водѣ делегата обѣцянку, що Конгрес водбуде подѣ предсѣдательствомъ его заступника. Делегатъ подарував „греко-католицкому народови“ свій портрет. В той справѣ „А. Р. Вѣстник“ получивъ таку телеграму:

„Вашингтонъ, Д. К.

Мартъ 7, 1906.

Побѣда! Делегатъ на писемѣ выдавъ позволеніе, даже обдарилъ нашъ народъ своимъ портретомъ. Конгресъ для лучшего пригото-
вления предметовъ оторо-
чима до по Велик. Святъ.
Дайте знати вѣ циркуля-
рахъ. — О. Дубий,
О. Гануля.“Конгресъ має водбутись по Великоднихъ Святыхъ. Якъ бачимо, то зъ вели-
кои хмары покровивъ дуже
малый дощикъ. Интриги,
раболѣіе і нездарність
стали на перешкодѣ навигъ
такой невинной рѣчи якъ
Конгресъ. Пѣкаво якъ по-
годити публичный высказъ
Екз. Комітету, що Конгресъ
водбуде, хочъ бы Апост.
Делегатъ его выразно за-
казъ, зъ его поѣздкою до
тогожъ делегата. А вже
просто смѣшно мусить
выдатись кождому радостъ
Екзекутивного Комітету, зъ
того приводу, що „Апост.
Делегатъ“ даже обдарилъ
нашъ народъ своимъ пор-
третомъ. Невжежъ Екзеку-
тивный Комітетъ думає, що
„нашъ народъ“ такой дур-
ный, що вдоволить ся пор-
третомъ Ап. Делегата? А
може Екз. Комітетъ бачить
у томъ цѣлу свою „побѣ-
ду“? Правду сказавши, по-
бѣды тутъ зъ стороны Екз.
Комітету жадной не видно,
а видно лишь побѣду ра-
болѣіи та интригъ.Теперъ вже нѣчо не зо-
стає якъ лише сподѣватись
Конгресу по Святыхъ, розу-
мѣ ся, если его зновъ не
закажутъ латинський биску-
пы або Ап. Делегатъ...**Колонизаціею**Русинівъ въ Сполученыхъ
Державахъ майже нѣхто
доси не займавъ ся — а
варта бы. Землѣ вольной
або такой, що можъ купи-
ти за малй грошѣ чимразъ
меншає — еѣ забирають
другі а Русини гарують
по майнахъ та фабрикахъ
безъ выгядівъ на лѣпшу
будучність. Правда, еѣмъ
нами рускй фармеры, але
они окружені чужинцами
і скоро вынародовлюють
ся. Крімъ того единици не
легко знайти водповідну
землю, бо на се треба ве-
ликихъ грошей. Сему лихо-
ви моглъ зарадити колони-
зація, еслибъ еѣ подня-
лась яка наша институція.
Можнабъ се зробити въ сей
способѣ. Институція выси-
лає одного двоухъ людей для
вышуканя водповідной зе-
млѣ і закупує певну
просторонь, пр. таку, щобъ
на нѣй могло газдувати
100—200 фармерівъ. Опѣ-
сля ту землю институція
воддає поодинокимъ Руси-
намъ на сплату. Хто має
грошѣ моѣ бы заразъ ити
на фарму, хтожъ нѣ, моѣ
бы дальше робити у fabri-
цѣ або майнахъ і рѣвноча-
сно сплачувати землю. Ро-
зумѣ ся, що таку землю
закуплену институціею, тре-
бабъ роздѣляти на фармы,
наложити на кожду фарму
водповідну цѣну а въ осе-
редку лишити мѣсце на
школу, церковь, цминтаръ
і т. д. Зъ сей оро-
сѣ по кількохъ рокахъповсталобъ руске село, од-
но, друге і т. д. а инсти-
туція рахуючи фармерамъ
невеликий процентъ за свой
трудъ, заробилабъ грошѣ,
якй днесъ ядуть до чужихъ
кишенъ.**Потреба спѣванника,**який мѣстивъ бы въ собѣ
пѣснѣ про украинськихъ і
чужоземныхъ великихъ лю-
дей Е. лабъ такий пѣснѣ
були гарно написані та ще
такъ, щобъ ихъ можъ було
спѣвати на загально зѣс-
нѣ нуты — они, зваживши
спѣволюбивѣсть нашего на-
рода, скоро принялись бы
і народъ спѣваючи, рѣвно-
часно мимохѣтъ, довѣду-
вався бы кого за що мучи-
ли, хто, що доброго зробивъ
для людства, а се певне не
булобъ безъ користи.**Чи буде страйкъ?**Давно ожидаана водповідъ
компаністівъ водѣ твердого
угля на жаданя майнерівъ
— вкѣнци наспѣла. Въ ско-
роченіи выгладѣе она такъ:
Жадане 1. — Признане
юніи. — Водповідъ компа-
ністівъ: „Мы стоимо не
водклично за тимъ, щобъ
побѣчъ юнійныхъ робѣтни-
ковъ могли робити такожъ
неюнійный, тому не хочемо
входити въ угоду зъ орга-
нізаціею, яку контролює
конкуренційна индустрия.
себто компаністы водѣ мяг-
кого угля.“Жадане 2. — Восьмиго-
динный день працѣ. — Вод-
повідъ: „Не знаємо о змѣ-
нѣ обставинъ, якй оправ-
дувалибъ заведење восьми-
годинного дня працѣ. Про-
тивно, послѣя досвѣду за
последній 3 роки, можемъ
сказати, що повиненъ бы
бути на ново заведеный 10
годинный день працѣ.“Жадане 3. — Однакова
платня. — Водповідъ: „Се
не можлабъ зъ причины
рѣжныхъ способностей по-
одинокихъ робѣтниковъ і
рѣжныхъ обставинъ такъ въ
рѣжныхъ сторонахъ якъ і
поодинокихъ майнахъ.“Жадане 4. — Подвыпка.
— Водповідъ: „Не можемъ
подвыспити платнѣ не под-
высшаючи рѣвночасно цѣ-
ны на угле, а сего мы ро-
бити не хочемо.“Жадане 5. — Важене у-
гль. — Водповідъ: „Комі-
сія рѣшила проти сего жа-
даня і нарушования теперъ
истнующого порядку.“Жадане 6. — Колектова-
не юнійныхъ вкладокъ. —
Водповідъ: „Сего робити
не хочемо, бо се не
лежитъ въ нашѣмъ интере-
сѣ; впрѣчѣмъ анѣ не мо-
жемъ сего робити, бо такий
поступокъ противить ся за-
конови.“Жадане 7. — Змѣна ми-
рового суду на три такихъ
суды. — Водповідъ: „Не
бачимо причины такой змѣ-
ны. Еслибъ установлено
кѣлька судовъ, то ихъ рѣ-
шеня булибъ неразъ собѣ
противорѣчний, требабъ водѣ
нихъ водкликватись зновъ
до якогось арбітра і въ сей
способѣ рѣшене справъ
затягалось бы ще больше
якъ теперъ.“Якъ бачимо, то компані-
сты фактично водкинуливѣ жаданя майнерівъ. Зъ
своей стороны постави-
ли они предложене, щобъ
рѣшеня Страйковой Комі-
сії, теперъ обовязуючы, і
теперѣшня платня і услѣ
ва працѣ тревали ще даль-
шихъ три роки, значить,
до Апрѣля 1909.Якъ бачимо, ситуація ду-
же грѣзна і можливість
страйку не выключена. Вы-
гяды на поагоджене не-
порозумѣнъ мѣжъ майнера
ми а компаністами мягкого
угля такожъ не дуже лѣп-
шй. Та мимо того не мо-
жна ще сказати, щобъ про-
пала всяка надѣя на вод-
вернене великого углевого
страйку. Власне теперъ за-
сѣдає въ Индіанapolis,
Инд. спеціальна конвенція
майнерска, котра мусить
сказати у сѣй справѣ свое
слово; буде такожъ ще кон-
венція майнерівъ водѣ твер-
дого угля та е можливість,
що президентъ Рузвелтъ
зновъ вмѣшаєсь у сую справу.
Вкѣнци компаністы вод-
повідѣю своею не заявили,
що всякй дальшй перегово-
ры выключеніи.Словомъ, помимо такъ
грѣзной ситуаціе е ще мож-
ливість мирной поагоды
і сподѣмось, що така по-
агода справдѣ наступить.**Проентъ нового вы-
борчого закону до ав-
стрийского парла-
менту.**23-го Лютого предложивъ
бар. Гавчъ австрийскому
парламенту новый вы-
борчй законъ опертый, якъ
се вѣнь старавъ ся вмови-
ти въ послѣвъ, на загаль-
номъ, рѣвномъ, безпосеред-
номъ і тайномъ голосова-
нью. Вѣхъ послѣвъ має на
будуче бути 445, зъ чого
на Галичину припадає 88
послѣвъ, а на Буковину 11,
а що до иншихъ краѣвъ,
то на Чехію припадає 118
послѣвъ, на Австрію до-
лѣшну 55, на Мораву 44,
на Стирію 28, на Тиролю
21, на Австрію горѣшну
20, на Шлескѣ 13, на Далъ-
мацію 11, на Краину 11,
на Каринтію 10, на Соль-
цбургъ (Salzburg) 6, на
Горицію зъ Градискою 5,
на Истрію 5, на Триестъ
5, на Форальбергъ 4. Мѣ-
сѣмъ выборѣвъ е зъ регу-
лы кожда громада, а голо-
соване водбуває ся картка-
ми. Въ кождой выборчѣй
громадѣ нагладѣе надѣ вы-
борами въ выборчѣмъ льо-
кали выборча комісія, въ
котрой складѣ входятъ:
три члены именованй гро-
мадскою зверхностію (Ра-
дою громадскою), три чле-
ны именованй выборчимъ
комисаремъ і ще одень,
отже семь членъ, котрого
выбирають шѣсть поперед-
ныхъ членѣвъ звычайно
бѣльшостію голосѣвъ. До
льокалы выборчого впу-
скає ся выборчѣвъ лише
поодинокю, а водтакъ кож-
дый опускає сейчасъ салю.
Право выбирать прислугує
кождому мужицѣ, що у-
кѣнчивъ 24 лѣтъ житя, зъ
денками выѣмками, якъ
прим. вѣѣ що служатъ въ
войску — выбирать не мо-
жуть, або таіи що стѣтъ
подѣ курателемъ або подѣ по-ліційнымъ дозоромъ, що за-
судженъ за фалшоване вы-
робѣвъ. Дальше мусить бути
австрийскимъ горожаниномъ
і перебувати найменше о-
дѣнь рокъ въ одной зъ
громадъ своего выборчого
округа. Выбранымъ за те
посломъ може бути той,
хто має право голосовати
на посла, е вже найменше
3 лѣтъ австрийскимъ горо-
жаниномъ і скѣнчивъ 30
рокъ житя. Се суть основ-
ный приписы ще до выбор-
чѣвъ і послѣвъ.Придивѣмъ ся теперъ,
якй суть выборчй округи.
Се е дуже важне, бо водѣ
сего залежить на кѣлько
людей припадає одень по-
солъ і кѣлько послѣвъ мо-
же припасти на кожду на-
родність. Що до сего, то
новый выборчй законъ е
уже такъ чудацко уложе-
ный, що прямо выгладѣе
на кпины зѣ справедливо-
сти. Ту вже найбільше
водбили ся вѣѣ таіи закулъ-
сові заходы панучихъ
до теперъ народностей, пе-
редовѣмъ Поляковъ, що
по заведеню загального го-
лосования мусѣлибъ стратити
свое дотеперѣшне панова-
не надѣ гнобленными ними
народностями. А вже най-
больше чудацкими пред-
ставляють ся таіи выборчй
округи въ Галичинѣ, що
до котрой самъ бар.
Гавчъ такъ просто заявивъ,
що она мусить бути вылу-
чена водѣ загального пра-
вила що до рѣвности вы-
борчихъ округѣвъ, обяза-
уючи въ репта краѣхъ
австрийскихъ, бо не можна
допустити до того, щобъ
черезъ рѣвность выборчихъ
округѣвъ въ Галичинѣ По-
ляки мали стратити те, що
дотеперъ набули. И зъ то-
го вышло таке, що
два миліоны 200 ты-
сячъ душъ населеня захѣд-
ной (польской) Галичины
достало 16 округѣвъ вы-
борчихъ, а майже два ра-
зѣвъ только населеня, бо 4
миліонѣвъ 300 тысячъ въ
сѣхѣднѣй (руской) Галичинѣ
достало ледви 19 выбор-
чихъ округѣвъ і коли въ
захѣдной Галичинѣ одень
посолъ має припадати на
73,000 мешканцѣвъ, то въ
сѣхѣднѣй припадає доперва
на 113,000 мешканцѣвъ. До
тогожъ зроблено ще що до
Галичины таіи выимокъ.
Коли въ иншихъ австрий-
скихъ краѣхъ поодинокй
выборчй округи суть вѣгля-
дно досѣтъ малй і кождый
округъ выбирає одного по-
сла, то въ Галичинѣ поро-
блено величезный округи,
въ якй, въ сѣхѣднѣй Гали-
чинѣ, входятъ ажъ 6 до 7
повѣтѣвъ судовыхъ, і таіи
повѣты такъ повыбирано,
що въ кождѣмъ майже вы-
борчѣмъ округѣвъ въ сѣхѣднѣй
Галичинѣ есть наймен-
ше 34 процентъ поль-
ского населеня. И теперъ
сказано: вѣѣ округи выбор-
чй выбираютъ по 2 послѣвъ,
при чѣмъ кождый выбо-
рецъ може воддати голосъ
только на одного посла.
Выбранымъ посломъ е сей
кандидатъ, що одержавъ
абсолютну бѣльшостѣ, а
водтакъ кождый кандидатъ
меньшети коли одержавъ
найменше 34 проц. голосѣвъ.Ту числить правительство
на те, що Поляки будутъ
голосувати солидарно а до
того ще знайдуть и хру-
пѣвъ, і зможуть на своего
кандидата воддати 34 проц.
і тодѣ не будутъ вже вы-
бранй послами оба рускй
кандидаты, а лише одень,
а другимъ посломъ буде
таки польскй кандидатъ.
Але и то ще не все. Що-
бы еще бѣльше забезпечи-
ти Полякамъ пановане въ
Галичинѣ черезъ велику
бѣльшостѣ ихъ послѣвъ въ
парламентѣ надѣ числомъ
послѣвъ рускихъ, вылуче-
но зъ таіхъ выборчихъ о-
кругѣвъ усѣ бѣльшй мѣста,
въ котрыхъ Поляки і Жи-
ды становлять бѣльшостѣ
надѣ Русинами — і зро-
блено зъ нихъ особнй вы-
борчй округи і то ажъ 18
такихъ мѣйскихъ округѣвъ.
И теперъ по такомъ подѣ-
лѣ выборчихъ округѣвъ вы-
ходить такъ, що Русины
будутъ могли выбрать сво-
ихъ послѣвъ лише 23, а
Поляки ажъ 65! Оттакъ
выгладѣе се рѣвне выборче
право.Теперъ настає рѣшуча
хвиля. Парламентъ достав-
ши водѣ бар. Гавча отѣей
проектъ, має надѣ нимъ за-
становити ся і ухвалити
його. Рускй послы мають
трудну задачу передѣ со-
бою. Мають выказати пе-
редѣ другими послами усю
кривду, яку заподѣяло
тимъ проектомъ австрийске
правительство Русинамъ, і
позыскати таіхъ послѣвъ,
щобъ они змѣнили сей
проектъ въ користь Руси-
новъ — якъ справедливѣсть
на се вказує. Та чи удасть
ся имъ се? Здаєсь, що ся
справа буде рѣшати ся та-
ки въ Галичинѣ — що
тамъ счинить ся теперъ та-
ка борба, якои ще Галичи-
на не зазнала. Та Русины
до неѣ готовы...**Листъ изъ Старого края**Австрийскй парламент
радять уже пару тиждѣвъ,
але правительство все зво-
лікає із внесеномъ проекту
выборчѣй реформы. Загаломъ
га выборча реформа засіла
правительству кілкомъ у гор-
лі. З одного боку воно са-
мо було-бъ найбѣльшше о-
статѣ таіи при старімъ ви-
борчѣмъ законѣ, тільки ба-
чить, що з такимъ парла-
ментомъ не дійде до ляду і
щоби ратувати державу,
мусить його відсѣвѣжити,
значить, тільки з мусу хо-
че перевести выборчу ре-
форму. А з другого боку
противники выборчѣй ре-
формы в теперѣшнімъ парла-
ментѣ таіи сильні, що ма-
буть правительству не
вдасть ся позыскати потрі-
бну бѣльшостѣ двоухъ третинъ
голосѣвъ за своимъ проектомъ.
Знаючи се, правительство
зволікає, аби хоч виграти
на часѣ.Тимчасомъ парламентъ пе-
ремелює всакй „державні
конечности“, переплітаючи
ихъ интерпеляціями та засѣ-
даньями комісій.Рускй послы проявляютъ
у теперѣшній сеѣй дуже
мало діяльности. Кілякохъ
интерпеляцій, — між ними

інтерпеляція в справі переслідування нічового руху руського народу в Галичині польськими властями, хоч в тій справі треба було висунути оскарження, а наглим внесенем, — коротенька промова Романчука при дебатові над поправками для закону про рентові оселі в Галичині, — то і все, здається. При тім руські посли голосують уже за „державними конечностями“, оправдуючи сепаратизм, що не хотять робити труднощі правительству, яке заявляє охоту перевести виборчу реформу. А тимчасом зовсім іще нема причини так покірніти і підпомагати правительству, яке виборчої реформи ще не перевело і не знає, коли переведе, а як і не переведе, то не знає, яка вона буде для Русинів; тим більше нема причини покірніти і підпірати правительству, коли воно супротив Русинів ні крихти не змінило, а як давніше дозволяє польським шляхті в Галичині робити з Русинами, що та захоче: заборонювати віча, переслідувати за зовсім законну агітацію за виборчою реформою і т. д.

Вигляд виборчої реформи.

Що справді жде виборчу реформу в теперішнім австрійським парламенті, годі знати. Найбільше правдоподібності має здогад, що сей парламент відкине правительственный проект виборчої реформи, а тоді правительству розв'яже парламент, якому вже й так не цілий рік життя належить, і розішле нові вибори, які будуть відбуватися під окликом виборчої реформи, то значить, що в передвиборчій агітації виступлять против себе тільки дві партії: за виборчою реформою і против неї. Але здається, що й ті нові вибори не дадуть такого парламенту, що дав би потрібну більшість для виборчої реформи. Адже ті нові вибори переводили б ся на підставі теперішньої виборчої ординації, а на тій підставі мусять вийти носами люди, противні виборчій реформі.

Деякі політичні круги дораджують іще правительству не оглядати ся на парламент і загалом зійти з законної дороги та октроювати (т. є. накинати з гори, силою) цісарського розпорядження) новий виборчий закон. Хоч такий поступок і не годиться з основним законом конституції, але — кажуть ті політичні круги — для добра широких народніх мас можна його ужити. Тільки, щоб сеї ради послухало правительство, на се мала надія. Не тому, щоб правительству не хотіло зійти з законної дороги, ні. Його рішуче, що кожне правительство не заважає ся зломити закон, коли сего йому треба, а для добра народніх мас ще ніяке правительство ані не уклало законів ані їх не ломало. Немає страху...

Загалом Австрія стає

на роздоріжжю і не знає, куди піде.

Що ніяке правительств не заважає ся зломити закон, коли се йому потрібне, на семамо новий доказ на Угорщині. Угорський король і правительств, не можуть ніяк дійти до кінця з мадярською коаліцією в угорським союзи, рішило ся зломити угорську конституцію і завести абсолютизм, що вже і зробили.

Рух за виборчою реформою розвивається в Галичині далі. Публичних віч не відбувається, тепер так багато, як до недавня, бо старости заборонюють; за те люди помагають собі довірними зборами.

Зачинають ся також уже щораз частіше судові розправи і засуди за агітацію. Одним словом: переслідування ростуть.

Вічевий рух вивабив також ц. к. намісника із його львівської палати і він тепер об'їздить ті повіти, в яких агітація за виборчою реформою найбільша, аби їх „успокоювати“. Буває уже в Бібрці, в Бучачі, в Терехові, в Гусятині, в Сокалі. Скрізь каже собі скликати війтів і виглошувати до них промови, у яких лякає військом на випадок неспокою.

23. лютого, 1906.

М. А.

Справозданє

з'їзду головної конвенції Сестричного Братства Св. Ольги в Америці,

відбувшої ся в Бломфілді, Н. Дж. дня 28 го Децембра 1905 р. Всіх делегаток явилось двадцять, оден м'їсцевий секретар і весь головний уряд. Конвенцію отворив молитвою головний передс'їдатель о. Н. Подгорецький красною промовою, водтак вдавсь всіх присутніх до порядку наради. Наступило справозданє головного секретаря, справозданє головної касієрки, справозданє з'їзду загального виказу членів. Выплачено по смертне і видатки похоронні по бл. п. Марії Остафій, членкині Сестр. Братства Св. Ольги в Нью-Йорку (доль м'їста). По справозданню контрольного показало ся, що правдивий стань каси є \$1,663.82, загальний прих'їд \$402.87, розх'їд \$611.92, проценту прийшло \$19.25. По виплаті видатоків конвенційних, по смертного, видатоків організаційних, на подорожжя, експедицію, за книжки і прочі сестричій видатки, остало в головній касі \$1,452.05, з чого по розд'їленню м'їж всь водд'їль, (кождому водд'їльови водповідно до числа членів) \$1,280.06 остало в касі \$172.05.

Ухвали. Ухвалено відслати дві сестри з м'їсцевим секретарем до Нью-Йорку, на дол'ї м'їста, до Марії Тузі, бувшій членкині касієрки Сестр. Бр. Св. Ольги, на дол'ї м'їста, в Нью-Йорку, і зажадати від неї братських

грошей, водзнак і вишпого братского маітку, який затримала при собі.

Ухвалено одвогосно, щоб розд'їлити чисту касу оставшу по замкненню рахунків при кінці конвенції, м'їж всь водд'їль, водносно до числа членів в кождім водд'їль.

Ухвалено більшостію (17 голосами), щоб з м'їсцевих вкладок вод кождого члена лишалось 20 центів в м'їсцевій касі на запомогу хорим, а 5 центів за кождого члена водсылати по м'їсяця до головної каси на фонд помертних.

Ухвалено, що кождий водд'їль мусить по м'їсяці посылати до головної каси по 5 центів за кождого члена, без вгляду на се, чи водд'їль сколектував вод члена м'їсячну вкладку чи н'ї.

Ухвалено, що помертне має виплачуватись \$150.00 (платне з головної каси), а \$2.50 тижневої запомоги в разі слабости (платне з м'їсцевої каси).

Ухвалено, щоб вступне було по 75 центів, пів по 65, а водзнаки по 85 центів, щоб з вступного шло 30 центів до головної каси, а 45 центів до м'їсцевої.

Ухвалено, що за статут і грамоту кожда членкиня має заплатити 25 центів, а ті гроші мають впливати до головної каси.

Ухвалено виплатити 73 дол і 95 цент. о. Н. Подгорецькому, головному передс'їдатель, за видатки, які поніс підчас організації Братства за протяг часу 8 л'їт разом з видатками поштовими, подорожжя, куплення книжок для водд'їльов и за прочі сестричій видатки.

Ухвалено, що м'їсцевими секретарями мають бути: Стефань Калакука для вод. 1, Ів. Лаворчик для Нью-Йорку (гора м'їста) і Яков Лопков для дол'ї м'їста. Головними провідниками вибрані с'їть: о. Й. Чаплинський в Нью-Йорку на гор'ї і на дол'ї м'їста, о. Н. Струтинський на Елизбеть, Ньюарк і Блумфілд.

Ухвалено дати \$150. до головної каси на фонд помертних.

Інспекторкою до рахунку голосів була вибрана делегатка п. Анна Федорко.

Приступлено до вибору нового уряду на рік 1906.

Тростасами зостали вибрані: о. Н. Подгорецький, п. Е. Струтинська, п. Е. Калакука, п. А. Медвідь і п. Улька Шведа. Головними урядниками вибрані: о. Н. Подгорецький головний передс'їдатель і духовний управитель; п. Е. Струтинська головна секретарка, п. Е. Калакука головна касієрка. Контрольорами вибрані зостали: Анна Ференсзон; о. Й. Чаплинський і Стеф. Калакука. Головним організатором вибраний о. Н. Струтинський.

Улька Шведа,

секретарка конвенції.

Водгомонь старокраевых под'ї в Америці.

Перше американсько-руське віче в справі подієв боротьби о наші права в старом краю водбуло ся дня 3. с. м. в Newark, N. J.

Віче удало ся зовсім добре, хотіть вороги наших справ старали ся его розбити. Не удало ся им одначе і пішли як непіпний. Віче отворив ініціатор о. Н. Струтинський, зазначуючи в своїй промові, що не пора тепер д'їяти ся на партії і сваритись м'їж собою, а порастати рука в руку, та підпомагати братів в рідном краю для виборення лучшого дол'ї. А там те щер борба, якої не памятаемо вод 250 л'їт з горою і нашим обовязком святим ес'їти им в помочь. На внесене бес'їдника вибрано передс'їдателем віча п. Ф. Ол'їніка а секретарем Ст. Сімовка.

Бес'їдники, котрих було шістьох, а именні: п. Ів. Новицький, Ів. Кичко, С. Чернецький, М. Любимець, О. Фентонь і о. Н. Струтинський, представили зібраним недолі наших братів в старом краю під панованем Польщ и Росії, та змагаючи до вызволення з тої недолі і брак матеріальних

средств, яких конечно потрібно в таких случаях. М'їж тим народ там пригноблений, его кати высасали з него посл'їдні соки, не має н'ї звідки жадной помочи, для того обовязком нашим, себто американських Русинів, помочи им в той тяжкой хвили. Отже на внесене п. С. Чернецького віче ухвалило вибрати комітет на державу Нью-Йорк і Нью-Джерси, обовязком котрого буде уряджувати дальше такий сам віча, щоб познакомити американських Русинів з старо краевими водноєинами, і збрати добровольні жертви, та підпомагати ними борців в рідном краю. Має вони називати ся: „Американсько-руський Комітет, задля помочи рідному краеві“, або коротко: „А. Р. Комітет Пят'їох“.

До сего комітету вибрано: о. Н. Струтинського, передс'їдателем; п. Ів. Кичка, секретарем; п. С. Чернецького, касієром; і двоох контрольорів: п. М. Любимця і О. Фентона.

На внесене о. Н. Струтинського віче ухвалило також сл'їдуючу резолюцію: Русини, самі австрійські горожане, зібрані на вічу в Ньюарку, Н. Дж. дня 3. Марця 1906 р., домагають ся безпосередного, загального і тайного права голосованя також для Галичини і протестують против кривдичих замахів польських гегемонів і австрійського правительства на права руського народу. Резолюцію і протест має предс'їдатель віча подати до австрійського правительства

через австрійського консула в Америці.

При кінці віча отворено складки і зібрано загальном \$12.25. О. Н. Струтинський зложив \$2.00. Членкиня „Читальня Н. С.“ з Bloomfield, N. J. 1.25. По 1.00 зложили п. М. Любимець і Н. Оселик. По 50 цент.: Я. Качановський, І. Седляк, О. Купць, Ів. Новицький, Ф. Ол'їнік, Ст. Оселик і О. Будник. По 25 цент.: М. Явчак, І. Фентонь, С. Чернецький, Д. Грицьків, Ів. Петручак, Ів. Коваль, В. Денись, Ст. Головачак, А. Кухта, К. Думановський, К. Ріпач, Ів. Кичко, Анна Сорока і Ст. Сімовка.

Комітет порішив не приймати менших жертв як 25 цент.

Найблизій віча мають водбути ся в м'їст'ї Нью-Йорку і Джерси Сити, Н. Дж.

Ст. Сімовка, секретар.

ВИКАЗ ЖЕРТВ на „Народний Фонд“ в Америці.

1) Olyphant, Pa.

На хрестинах у Дмитра Соснічкого зібрав Іван Савчан на Нар. Фонд 4.80 дол.

2) Др. Николай Ардан дарував на Босвий фонд в Галичині 5.00 дол.

3) Allegheny, Pa.

На хрестинах у Анни Пашорек зібрав Іван Калабай на Нар. Фонд 1.25 дол.

4) Pittsburg, Pa.

На весілю у Николая Климовича зібрав Петро Вовчка на Нар. Фонд 3.10 дол. Зложили сл'їдуючі гості: по 35 цент. Гнат Вороняк, по 25 цент. Ян Баранецкий, Ян Рука, Теодор Данишин, Еліаш Васильович, Ант. Радомський, Як. Каймович, по 10 цент. Ігнатьєв Тулук, Грин. Лучанський, Юрко Гординоский, Василь Качмар, Ник. Гут.

5) О. Ник. Підгорецький з South Fork, Pa. на Босвий фонд в Галичині \$2.00.

6) Northampton, Mass. В домі Ілька Барбери зібрав Іван Яцишин і Гр. Жидок на Бурсу 3.00 дол. На ту жертву зложивсь: по 50 цент. Іван Яцишин, Ілько Барбера, Катер. Горбаль, по 25 цент. Ілько Б., Гіларій К., Зіновій Копистянський, Гнат Бок, Стефан Чижик, по 15 цент. Борескан, по 10 цент. Никола Бок.

3) Derby, Conn. На хрестинах у Івана Гоньчака дня 18. Лютого зібрав Мартин Пелех на Нар. Фонд Амер. 5.63 дол. Імена жертвованих с'їть: по 50 цент. А. Горбаль, М. Туз, Г. Журав, 33 ц. Ю. Хвалик, по 30 цент. Ант. Вішгард, по 25 ц. Г. Ратица, А. Феленчак, М. Журав, А. Годь, Іван Гоньчак, І. Вольняк, М. Пелех, Евфрозія Гоньчак, по 20 цент. Анна Сайфер, по 10 цент. Ів. Бодак, Ал. Феленчак, Тим. Тузик, Ів. Зіновьяк, Іос. Дядик, М. Завідняк, Нас. Грацонь, Агр. Годь, П. Русин, Кош. Гаран, Гнат Горбаль, Євка Туз, Ол. Пашко.

Всім жертводателям, коллєкторам і новонародженим владенцям і молодатам сотвори Господи многая літа!

о. Іван Велигорский, секретар.

25 Chestnut Str.

Yonkers, N. Y.

— „СВОБОДА“ послав гроші до всіх частей світа по тій самій ціні, що всякій чужий агент. Гроші доходять до краю за 12 днів. Чого воліється по чужих, коли вони можуть вас так само обслужити. Адресуйте: SVOBODA.

Box 353, Scranton, Pa.

Болючі крижі і члени

тратять біль і штивність після нилькоразового натерття

Д-ра Ріхтера

Нотвичним

Пейн Експелером

Фамілійне, средство авиане по многих краях як лік проти Руматизму, Сіттині, Болю в боу, Невралгії, Болю в горлі і грудях, Болю голови і зубів.

Продають по всіх аптеках по 25 і по 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York.

Жертвы

на Революц. Украинську Партію.

Данило Біра з California,

Ра. \$—50

Андрей К. —25

Попередно зложено 243.56

Сума загальна \$246.31

Попередно выслано до краю 142.31

Дня 28. Лютого 1906

выслано 101.40

Разомъ выслано доси \$243.71

Дальшій жертвы просимо засилати ласкаво на адресу:

Svoboda,

Box 353, Scranton, Pa.

Затроєне вино.

Комісар здоров'я Дар-

лингтон в Нью-Йорку роз-

слідив хемічно фляску ви-

на, яке було ему подане

за чисте вино і переконав

ся, що в вині тім був де-

ревланий алкоголь, сайдер

і авілінова фарба, значить,

була се трюка, дуже не-

безпечна мішанина. Є се

сумний примір, але поуча-

ючий. Як часто предклада-

ють людям різні депеви

виноби вмісто Тринера Гір-

кого Вина, про яке знають,

що єсть помічне для жо-

лудка. Фабрикант сего ви-

на ручить, що Тринера Лі-

чачке Гірке Вино містять

в собі лиш чисте, првродне

вино і гірке коріне, без я-

кої небуд шкідливої домі-

шки. Має дуже добрий

вплив на органи травленя

і творене крови, бо зіла

суть старанно вибирани і

науковим спосібом змішані.

Застановляє розвій слабо-

сти, ес'ї с'їчас при появи

браку апетиту станете его

вживати. Продають по ап-

теках.

Jos. Triner, 799 So. Ashland

Ave., Chicago, Ill.

Потреба 50 майнерів

до Vinton Colliery Co., що

отвире дві нові майни в

Vintondale, Pa. Стала робо-

та, добра платня, жадного

неспокою за посл'їдних 12

л'їт, добрі доми і школи.

Vintondale лежить 20 миль

водь Cresson на C. & C. Di-

vision пенсильвенійской же-

л'їзниці.

Пошунує

Ева Ванатко, з Ропіці ад Горлиці,

свого чоловіка, Івана Ванатко, ко-

трий перебував посл'їдній час в

Топаванда, Ans. Най ся зго-

досить до руського народного банку

A. Chromowski,

339 E. 20 Str., New York, NY.

Подано мою тепершню адресу:

Rev. Joseph E. Chaplinsky,

229 2nd Ave.,

New York, N. Y.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний { КОНСТ. КИРЧОВЬ,
председатель { 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний { С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь { Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний { АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касирер { 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Низь вступників:

Место-председатель.....С. Матренко
OLYPHANT, Pa.

Заст. секретаря.....Иос. Бульчинский
BALTIMORE, Md.

Заст. касирера.....А. Якович
MC ADAM, Pa.

Радий:

А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauger, Pa.
К. Кобань.....Olyphant, Pa.
А. Сорок.....Plymouth, Pa.
Ивань Парняк.....Terryville, Conn.
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.

Низь вступників:

Ив. Поспашко.....Mc Adam, Pa.
Нив. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргач.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організатор:

О. Н. Підгорецький Box 543, South Fork, Pa.

ЛЕТИТА АННА,
жена Петра, члена Р. Н. Союзу, вдов. 54, упокоїла ся 15-го Фебруара.

Вічна пам'ять!

Ч. 769. КВІТІ 156.35
на сто п'ятдесят шість доларів
и 35 центів, котрі п. Д. Кап-
тула и Іоанн Поспашко отримали
яко кошта погребня по Семан-
Гавриш з Головної Каси Руско-
го Народного Союзу в Америці.
McAdam, Pa. дня 2 Марта 1906
Д. Каптула и Іоанн Поспашко.

Свідки { Алекс. Нїцицький,
Івань Петрушка.
Вдов. місцевого Уряду Руского
Нар. Союзу в Америці.

Кость Поступак, предс.,
Д. Каптула, секретарь.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку
за допомогу в сумі \$600, яку
мені виплачено по смерті мого
мужа Томи Ганіско, з головної
каси Р. Н. Союзу. Гроші ті ви-
платили мені урядники Р. Н. Со-
юзу в Шамокин, Па., відділ 24.
Ще раз дякую сердечно за сю за-
помогу і желаю Р. Н. Союзови
100,000 членів.

Анна Ганіско,
засмучена вдова з 8 сиротами.

Рухъ

въ вдовдѣлахъ Р. Н. С.

ВІДОЗВА.

Братство сьв. Володимира в
Нью-Йорку відділ 108 Р. Н. Сою-
за приймає в місяці жарті
нових членів до братства без
вступного. Дорогі брати Ру-
сини! Хто це з вас, в Нью-Йорк
не належить до жадного братства
нехай приїде до нас а ми прий-
мемо його як рідного брата. Опла-
та не велика 35 центів місячно,
та за ті гроші дістанете кожний,
если захоруете, 5 доларів що тиж-
ня допомоги і доктора. Брати Ру-
сини не жалуйте тих пару цен-
тів на місяць — бо як чоловік
здоров і робить то що значить для
него тих пару центів? Таж нераз
багато більше піде на дурниці і
ніхто не може знати що його че-
кає. Тож не кажіть дорогі брати,
що ще маю час і не відкладайте
се на пізнійше а вступайте за-
раз численно до Братства і „Сою-
за“. В єдності сила! Мітинги від-
бувають ся кожного місяця перед
першим в суботу, при 5 улиці число
509 в Нью-Йорку.

І. Притула, предс.
Й. Сусідка,
А. Шеремета.

ПОВІДОМЛЯЄ СЯ

всіх членів Братства Сьв. Ап. Пе-
тра і Павла В. Р. Н. С. в Ансонії,
Кон. і доокличних, як: Дербі, Шел-
тон і Сїмбор. що місячні мітинги
будуть відбувати ся кожного місяця
в останню суботу перед першим
вечером точно о 7-їй год.

Я. Рогач, секр.
6 May Str., Ansonia, Conn. 10-11

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Всіх членів Братства Сьв. О.
Миколая вдов. 99 Р. Н. Союзу в
Вилкес Баррі, Па. повідомляю,
що мітинги будуть відбувати ся
кожної першої неділі по п'ятна-
цятій кожного місяця, в галі
під церквою, точно о першій го-
дині, зараз по Службі Божій.
Прому собі то запам'ятати и не
отягати ся, бо будемо перескажати
другому братству, котре має по
нашому мітингу свій мітинг.

Антоні Шкрабяк.

БРАТСТВО

Св. Петра и Павла в Dunmore,
Pa., вдовдѣ Руско Народного Со-

юза 114, выбрано слѣдующихъ
урядниковъ: Станко Хома, предсѣ-
датель; Мих. Лукачъ, секретарь;
Иванъ Фенко, касиреръ.

Мітинги відбувають ся кожної
першої неділі в місяці в галі
п. Андрія Царикъ. На мітинги має
поставити ся кожний членъ кожного
місяця, бо котрий не приїде на
мітингъ, заплатити кары 25 пен-
тів.

Мих. Лукачъ, секретарь.

ПРОСЬБА

до всіхъ братствъ Союзу и про-
чихъ Русинівъ Американськихъ.
Выслалисмо ч. Николая Писака
и ч. Івана Кордіяка по Амери-
ці межі всіхъ Русинівъ, що-
бы збирали жертвы на нашу
нову Руску грек. кат. церковь св.
Михаила в Савт-Форк, Па. и
просимо о ласкаву помочъ, бо сама
церковь и домъ парох. стоять
\$14,000, а нашихъ людей есть
за мало, абы могли такий тагаръ
перенести. Жертвователямъ вже
напередъ складаемо подяку.
Савт-Форк, Па. 20. Фебр. 1906.

За раду церковну,
о. Н. Підгорецький,
И. Р. Фификъ,
М. Буликъ. 10-11

ВІДОЗВА

до всіхъ відділівъ Сестрично-
го Братства сьв. Ольги
в Америці.

Отсим визнаю всі відділи
Сестричного Братства сьв.
Ольги в Америці, щоби
найдалше до 30 днів кож-
дий відділ прислав залеглі
місячні вкладки по 5 цент.
від кожної Сестри до голов-
ної каси на фонд помер-
ших. Чеки, або моні-ордери
треба виставляти на имя:
Eudokia Kalakuka, Treas.
(головної касирки) а поси-
лати впрод до головної
секретарки: E. Strutyńska,
7 Stewart Place, Elizabeth,
N. J. разом з вказаням.

Котра Сестра не плати-
ла-б через три місяці з мі-
сцевого відділу, та буде
вимагана з Братства і стра-
тити всяке право до по-
смертної допомоги на під-
ставі річної головної Кон-
венції Сестр. Братства сьв.
Ольги в Америці, котра
відбула ся в Bloomfield, N.
J. дня 28. Дец. 1905 року.

Е. Струтинська,
головна секретарка.

Допись.

Зъ Sollman, Alta., Canada.
У насъ теперъ зиматепа.

За цѣлу зиму було лишь
кілька острыхъ морозівъ.
Свѣту е мало, и воды ве-
ликий бракъ, такъ, що фар-
марѣ мусять по кілька
миль гонити худобу напо-
вати до одной норы, яка е
ту на нашій кольоніи. Той
потієкъ що випливає зъ о-
зера Біверъ Лейкъ (довгого
на 18 миль а широкого на
16 миль) а называє ся Бі-
веръ Крікъ, цѣлякомъ вы-
сохъ. Минувшихъ роківъ
бувъ повный а теперъ нема
каплѣ воды. Худоба е де-
шева — але чомусь гине
теперъ на заразу, чорну во-
спу. Хлѣбъ платитъ ся: за
бушель пшеницѣ вдов. 50—
70 центівъ, ячменю вдов. 40—50,
вовса вдов. 30—45,
бараболѣ вдов. 20—30 цнт.
Ходить поголоска, що въ
будучомъ роцѣ (1907) буде
платити ся у насъ пода-
токъ, по \$4.00 вдов. фармы,

ае чи то правда, то не
можу сказати. Шкіль рус-
кихъ и читалень еще нема-
емо, бо бракъ учителѣвъ.
Компанія С. N. R. McKen-
zema платила фармерамъ
за землю, котру забрали
підъ желѣзницю, по \$20.00
за акеръ, а заплаца, що для
управы по \$10.00. Желѣ-
зниця С. N. R. McKenze-
ma має зъ Бетельфордъ до
Едмонтонъ около 200 миль
скончили еѣ будувати въ
Новембрі м. р. а платили
робѣтникамъ по \$1.75 ден-
но. Робѣтниківъ юнійныхъ
не радо приймають до ро-
боты. Зъ весною, можна
надѣяти ся, буде зъ декіль-
ка сотокъ робѣтниківъ ма-
ти роботу при тій желѣ-
зницѣ. Бо якъ буде зима
пускати, то дома буде
розсувати ся, то й буде
коло чого робити. Фабрикъ
и майновъ у насъ нема.
Люде займають ся госпо-
даркою на фармахъ. Ту Ру-
сини давнійше вже поза-
ходили, 8—9 роківъ. Але
еще нема нѣ школъ нѣ чи-
талень нѣ нѣякой організа-
ції, бо люде поприходили
бѣднѣ и мусѣли липати
жѣнки въ комѣрныхъ а са-
ми ити на роботу, то нѣ
одному не въ головѣ були
школы, читальнѣ, церкви
и т. д. кобы що заробити,
якого цента, щоби дѣтямъ
хлѣба купити. Церковь е у
насъ двѣ, але ще не докон-
ченѣ. Я надѣю ся, що ко-
лиш и у насъ загрѣє сонце
и будуть у насъ школы и
читальнѣ а зъ тимъ и про-
свѣта, такъ якъ въ Сполу-
ченыхъ Державахъ. Прошу
я щирими словами поваж.
читателѣвъ „Свободы“ що-
бы давали свои дописи до
„Свободы“, якъ люде, де
живуть, де е яка робота и
яка плата, чи приймають
юнійныхъ робѣтниківъ чи
нѣ; яка е де зима, чи бра-
кує воды чи нѣ, якъ хлѣбъ
за дорогій, яка плата, о ху-
добѣ, а не лишь якійсь бре-
хнѣ, та сварки, зъ котрыхъ
нѣкому нема нѣякой кори-
сти! Якъ въ вашихъ допи-
сахъ будете писати про
добрий рѣчи, то и люде бу-
дуть лѣпши и ваші допи-
си и сама газета буде намъ
користна и позиточна. Дай
Боже рускому народови
згѣдну любовь, щоби оденъ
другого полюбивъ якъ рѣ-
дна мати свою дню.

Николай Гавричукъ.

Надѣслане.

Вѣдповѣди п. К. Кирчова.

1. Отвертый листъ редак-
торовъ газеты „Правды“
пану, чи господину А. Ф.
Великоумный господине
Редакторъ!

Я такой угадавъ, що вы
не привезли всего зъ со-
бою, и ваші клепки помѣ-
пались зъ горячки такъ,
що вы не уважаете навѣтъ
на вашу честь, (здаєсь, що
у васъ еи нема) и помимо
того, що вы мене не зна-
ете, анѣ мого характеру,
анѣ мого поступованя —
выскрабалисье все ваші
благорозумія и охляпали
мене болотомъ. Все най-
бруднѣйши латки выбира-
ли зъ помехи вашихъ бру-
дныхъ лаховъ и навѣшали

на мене. Забавлялисье
ажъ повѣ вашои пре-
чударной газеты, — уж-
лисье навѣтъ русскихъ, ба
и латинскихъ позловицъ
и примѣнили ихъ до моеи
особы, а въ концѣ назвали
мене „ничтожна фигура“.
Ну пане фигурантъ и ве-
ликоумный редакторе! —
посля вашого переконаня,
то зѣ мною прямо таки въ
чоботахъ підъ шибеницю!
Та дивує мене чого вырѣ-
кается, що вы не були
авторомъ тои дописи, а въ
другомъ мѣсци признаєтесь
до неи, бо кажете, що ав-
торъ представивъ еѣ „вѣр-
но“ и що въ неѣ не було
анѣ слова лжи, только
„самая истинна правда“.
Ну, паночку редакторе и
фигуранте, если вы такую
правдою захляпуете вашу
цѣлу газету, то гратулюю
вамъ! Того не потрафивъ
вѣдати „First“ редакторъ П.
Гладики, що вы пане —
„second“.

Чому жъ паночку той ав-
торъ сеи истинныя правды
не подписавъ своего рыла,
щоби я знавъ, що то за
свѣтило, або чому вы не
дали примѣтку редактор-
ску, що „редакция за сю
допись не вѣдповѣдає“ —
такъ якъ роблять инші,
але за те поряднѣ редак-
торы? Отъ, само квичить,
та само мѣшокъ дре... се
такое пословица — руска,
паночку редакторе, котру
я примѣняю до вашои о-
собы.

Та вы певно не схочете
тое до себе гриняти, бо
вы и тѣ все, котрыхъ вы
бороните, суть праведни-
ками. И хотяй бы вони и
за рокъ не были въ церквѣ,
анѣ й за 10 лѣтъ не были
въ сповѣди, хотяй бы бу-
ли найбільши марнотрав-
ники-гуляки и хотяй бы
ихъ дѣти и жены зъ голо-
ду мѣли — се праведни-
ки, и послѣ вашого вели-
корозумія, право зъ ними до
неба — въ ходакахъ. О вы
дорослѣ фарисеѣ! Се пока-
же ся незадовго, якъ вы
поряднѣ, та я скажу о собѣ:
Боже милостивъ буди менѣ
грѣшному, — якъ се зро-
бивъ митарь.

К. Кирчовъ.

2. Вѣдповѣдь на допись С.
Барны въ „Правдѣ“ ч. 6.

Писе Барна: „Предсѣ-
датель Союзу“ брехунъ“, а
дальше: „Нема здаєсь анѣ
одного русскаго человѣка,
любячого свой народъ и
свою святу церковь, кото-
рый бы похвалилъ подлыи
дѣла Кирчова“ и т. д.

Підъ сею мудростію під-
писавъ ся сей бувшій пред-
сѣдатель всіхъ салонівъ а
не церкви — якъ предсѣ-
датель парафіи, щоби лю-
де по другихъ плейзахъ
думали, що Барна справ-
дѣ чоловікъ якого люде
честуютъ. А редакторъ ка-
зеты має много порожного
мѣсца и друкує такій му-
дрощѣ. Впрочѣмъ чому жъ
бы не мавъ друковати? —
тажъ тутъ Гамерика!
Ой, Барно, Барно! И ты
посмѣешь мене называти
брехуномъ, и смѣешь у-
живати такихъ слѣвъ якъ
хто любить свѣй рускій и
св. церковь и т. д. То ты

братику признаєшь ся до
Русинівъ? Хаба на папе-
ри, якъ хотѣвъ мене сплю-
гавити передъ свѣтомъ! Та
якій ты чоловіче Русинъ?
Може бути, що руска мати
тебе вродила, — але жъ ты
самъ такъ далеко вдов. Ру-
си, якъ небо вдов. землѣ!

Признаєсь неборака до
Русинівъ, а свои дѣти давъ
крестити въ польскихъ ко-
стелахъ, польскими ксьон-
дами, до польскихъ „шку-
лекъ“ посылає и siostram
дає учити „гозанса“ и вы-
ховує ихъ въ польскомъ
дусѣ — а ту неборака
розкричавъ ся, якъ патрі-
отъ рускій въ „Правдѣ“.

И дальше бече: „хто лю-
бить св. церковь“. — Ну,
щожъ теперъ скажежъ
„братъ“? Чи ты любишь
ту св. Церковь? Если бысь
еѣ любивъ, то дававъ бысь
свои дѣти крестити въ ру-
сской церквѣ, и учивъ бысь
ихъ по руски, а не по
польски.

Але загляньмо-но до
книгъ касовыхъ церковныхъ,
якъ давно зачавъ ты під-
тримувати тую св. церковь
матеріально? Ледво що ми-
не тому два роки, якъ ты
зачавъ выдрапуватись хочъ
на якого ламполіза дер-
ковного и акурать тобѣ не-
боже удалась штучка, ко-
ли тамтого року голосували
все непрошені и непара-
фіане на річномъ мітингу,
удалось тобѣ выдертися на
якогось заступника. Хотъ
то все було не легально,
але якось то пішло. Та
отъ „предсѣдатель“ вымуф-
вали — и ты, небоже, о-
ставъ самъ и набравъ вѣд-
ваги назвати себе самого
предсѣдателемъ. All right.
Та прийшовъ мітингъ. И
чому жъ ты браце, коли
любишь церковь, не здавъ
рахунокъ зъ люцкои пра-
цѣ за цѣлый рокъ, только
розпочавъ выборы и роз-
махнувъ ся ажъ на пред-
сѣдателя? Та якъ тобѣ не
удалось, то заразъ-же и
инджонкшинъ и процесъ
на церковь, и давай па-
плюжати по казетѣ...

Та я знаю небоже, що
если бы ты бувъ самъ пи-
савъ, по польски, то бувъ
бысь иначе написавъ.
Ну, але ты человеку не по-
трафивъ хочбы ти ух-
рѣзавъ, написати по руски
яку допись и пише тобѣ
твѣй „подчиненный“ го-
сподинъ... Але знай, що
чужими руками добре ли-
ше огонь брати...

За цѣкавѣйшій твои исто-
ріи на теперъ еще замовчу.
К. Кирчовъ.

СПРОСТОВАНЄ.

З Carnegie, Pa.
„Am. Russky Viestnik“
с. 7. написав в протоколѣ
Екз. Комітету, що „Protі
Kongressu-že vystupili“.
„2) Jedna gr. kat. ruskā
farnost v Carnegie, Pa.“

Тимчасом тутешна гро-
мада не проти конгресу а
проти якости его виступи-
ла, не проти конгресу вза-
галі, але протестує проти
такого конгреса, котрий
мавби за ціль ввалити нові
тягарі на рускій нарід,
або наравити громади на
страху лише, щоби відважно
раболіпіє свое гдєякі могли

Вступайте до Союза!

„Союзъ“ — одинока рус-
ко народна організація въ
Америці.

Принймає членівъ вдов. 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне після лѣтъ.

Мѣсячне вдов. 25 до 70 центівъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00,
Посмертне за жѣнку \$300.00,
Посмертне за дѣти вдов. 15.00 до \$300.00.

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей
нѣтъ або рукъ \$600.00,
б) одной руки або ноги \$200.00,
в) одного ока \$100.00.

Если отецъ родины въ шпитали
божєвѣднѣхъ, Союзъ платитъ
що року роднѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до
Союза, мусить вписатись
такожъ до братства, яке на-
лежить до Союза.

Важне

для П. Н. Секретарѣвъ
Р. Н. Союзу.

Повѣдомляю разъ на все,
що все грошѣ належачі
до каси Р. Н. Союзу посы-
лає ся такъ: на money-
order-ахъ або чекахъ выпи-
сує ся имя Alex Sharshon,
Shamokin, Pa. Дальше такъ
выписаный money-order або
чекъ не посылає ся до Го-
лов. Касіера, але вразъ зъ
выказами до „Голов. Секре-
тара. Головний секретарь
опѣсля вѣдєлає ихъ до
Голов. Касіера.

С. Ядловскій,

Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТІЙ ВѢСТИ.

МАЛЯРЬ ГРИГОРІЙ,
членъ Р. Н. Союзу, вдов. 53
Pittsburg, Pa., упокоивъ ся
23-го Фебруара 6. р. Небѣ-
щикъ походивъ зъ Галичи-
ны, села Глумче, повѣтъ
Свѣнжѣ.

заявити. Та видно що оди-
вокою цілею є работорів,
нові тягарі і несправності.
накопили хто заявить ся про-
ти таким брудом, уважає ся
бути противником цілости-
конгресу.

Якаж инша консеквен-
ція може бути сли дослів-
но так повідомлено Екзе-
кутивний Комітет:

„Протокол. Написаний
дня 18 мѣсяця Лютого 1906
въ Карнегі, Па. на собра-
нню греко-каатолической
церковной громады, на ко-
торомъ рѣшено, что 1) гр.
кав. конгресса для работорів-
ныхъ „меморандумовъ“ и но-
вихъ податковъ на нові
и намі не нужно. 2) По-
рядокъ потрібний, та о
него нехай обстарають ся
ти, що були причиною не-
порядковъ.

Гр. Кульчицкий, свящ.
Арсеній Патрошъ, кураторъ,
Hnat Turko, кураторъ,
Іоанъ Даньковскій, секретаръ.
(Печать.)

Всячина.

СОТВОРЕНЕ

ДНЕВНИКАРІВ.

Писля Альда Хієріно.

Коли предобрий Господь
сотворив людей, прийшло
бму на думку, що оно до-
бре б було, щоби кождий
власним трудом заробляв
на жите. Тим то одної гар-
ної днини приказав Він
архангелам скликати тру-
дами усіх людей на одно
місце, а коли їх почислив,
казав привести собі вели-
чезний міх, в яким містили
ся усі ремесла і усі заня-
тя. І почав те між присут-
них розпайовувати. І так
став оден столяром, дру-
гий інженером, третій кравцем,
четвертий моряком і т. д.
А в сій безмежній премуд-
рости уладив Господь по-
дія так, що все відбуло ся
по найбільшій справедливості;
хто мав довгий я-
зик, дістав адвокатуру; хто
був „палкий“, став жовні-
ром; хто скорим кроком
ступав в житю, касиером,
хто вказував нахил до дрі-
моти, міністром і т. д. Так
перепаявав Господь усе,
аж мішок став порожній, а
не забув і тих, що багато
гріхів мали до спокутова-
ня, сих поробив народними
учителями і помічниками
урядників. Як вже поділ
скінчив ся, хотів Господь
відслати людей домів, ко-
ли нараз поза господним
престоном почув ся глум-
ливий голос: „А мені, Па-
не, не даш ніякої профе-
сії!“ Милосердний Господь
остовнів; справді Він поза-
був на одного чоловіка, ко-
трий случайно чи нароком
заховав ся в фалдах небес-
ної пурпури, очевидно що-
би підслухувати а відтак
скратикувати.

„На жаль! путиходиш за-
пізно, сказав Бог, усе роз-
ділене; як бачиш, мішок
порожній, не маю вже ні-
якої посади до роздачі.“

Він почав роздумувати;
опісля звернувся до лю-
дей і каже:

„Яко добрі божі діти му-
сите постарати ся зложити
отсему якусь професію, в
противнім случаю вийде
хто зна який скандал!“

Люди почали роптати,
але відмовити годі було;
тільки кождий — як сезви-
чайню діє ся, коли хто при-
неволює до жертви — по-
рішив в душі віддати в
дарунок найгіршу частину
своєї професії. Адвокат
прим. пожертвував свої
брехні, артист свою за-
висть, жовнір нахил до по-
единків, — народний учи-
тель зложив на жертвенни-
ку частину своєї нужди.
Один поет тільки віддав
дещо ліпшого: свої мрії і
своє натхіння. Можна собі
уявити, яка мішанина ви-
йшла з такої збірки! Мило-
сердний Господь не дуже то
неко утішив ся. „Що поча-
ти нам з отсим Сорокати-
Іваном?“ — сказав. Але
нове людске дитя засмія-
ло ся глумливо і відповіло:
„Не журіть ся, Пане, вже
я з тим дам собі раду яко
журналіст“. Сказав і по-
пав ся у світ...

УКРАЇНСЬКІ МУЖИКИ

А УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО.

„Сыпь Отечества“ въ 72
ч. за 1905, в дописі із зо-
лотоношского повіту подає,
що там уряджено анкету
між 378 селянами в віці
15—65 літ, між якими бу-
ло 145 письменних, 108 пів-
письменних, а неграмотних
125. Їм поставлено ось
такі три питання: 1. Чи во-
лілиб вони, аби в школі
вчили по українськи, чи
по російськи? 2. Які книж-
ки читають і слухають во-
ни охотнійше російські, чи
українські? 3. Чи досить
буде, аби в школах вчили
читати й писати по укра-
їнськи, чи може конче тре-
ба читати-писати і по ро-
сійськи? На се наспіли від-
повіді ось такі: Що до
першої точки, то 324 зая-
вило ся за українською
мовою викладовою, 42 обо-
ятно, а 8 за мовою викла-
довою російською (всі вони
мушійці дукарі). При дру-
гій питанню заявило ся 198
за книжками українськими,
передовсім на сюжеті із
наук природи і історії, 78
за книжками російськими, а
прочі віднесли ся до сеї
справи обоятно, передовсім
із поміж кругів неграмот-
них. При третій точці 118-
твом вистарчало виучене
українського читання і пи-
сання, а 214-твом ще вида-
валось konieczним також вчи-
ти ся читати й писати „по
паневськи“, „по ученому“.
Крім сего 221 селян із вла-
сної ініціативи висловило
бажане мати часопис в у-
країнській мові „по карбо-
ванцю в год або по пол-
тиннику“, а 46 видно бу-
валих ще й додали, що
„гарно, як би ті комедії,
що по нашому представля-
ють, приїхалиб і на села“.
Отже за рідною мовою вже
в школах виявилось із 378
читаних 324.

З ким женитись?

Не жени ся с Польков брате

Будеш потім бідувати,

Она Полька а ти Русин

Будете ся проклинати...

Коли хочеш, любий брате

Дівча собі засватати —

З Польков віди не жени ся

Лиш на Руску подиви ся!

І на Руску подиви ся
Як ся маеш з нею жени —
Який з неї вітрець віє,
Щоби потім не бідати!

Та ще гірше буде брате,
Як забациш Польку взяти —
Она Полька а ти Русин
Будете ся проклинати!..

Дасть Бог сьвято чи неділю,
Треба Богу помолитись

Пійдеш з жінков до костела —
Там по польски тра креститись.

Бєсьондз шпийти собі щось під носом
І органи начнуть грати,

Ти не знаєши чи молотись
Чи йти може танцювати?

Там Польки по костелі
Мов худоба лежать пазом

Чи ся молять, чи піснули?
Як з муравлів чути квасом.

Ожениш ся с Польков брате —
За рік за два с дитина —

І в костелі ю крестили...
Дали їм Катєжиня...

А починаєш те два роки,
Ну... без того так не буде —

Знов Бог шасте суне в хату —
Народила жінка друге...

Кумочки ся посходили
Горілочку попивають,

Татови син народив ся!
Многа літа му сьпіввають!

Зібрали ся буми разом
Дитя з собов забирають

Повсїдали всі на вози
І під церков заїзджають.

Повходили всі до церкви
Дитя мале росповили

І по руському звичаю —
Іваном го окрестили.

Ростуть діти обидвоє
Отцю, мамі на потіху —

Дочка більша, син маленький —
Лиш до плачу та до сьміху!

Як жидівський росте процент,
Так донечка підростає,

І до школи посилають
Сама книжку прочитає.

Мати дочку навчає,
Як то Бога вихвалати —

Не по руськи лиш по польськи
Бо то Полька єї мати...

Вже й на грудех шкаплір має —
До костела сама трафить —

Боз коронки, суди Боже!
Молити ся не потрафить...

Рік за роком росте синок
Росте здоров, не чекас —

Шість му роки вже минуло,
Отець в школу посилає.

Радий отець що син його
Щось на книжці розбирає,

Тутить букву до азбуки
Цілу книжку прочитає!

Як в неділю звони звонять
Син до церкви поспішає

І з дяками у крилосі
Піснев Бога вихваляє.

Оден отець, одна мати —
Діти вже ся розрізняють!

І ти Русин! А ти Полька! —
Одні других пазивають.

Знай же тепер, любий брате,
Як ти маеш Польку взяти —

То сам собі клясти будеш
Сам на себе нарікати...

Бач мій сусід оженив ся,
Взяв ся польську Магдалину —

Ціле жите гриз ся з нею
Відтак пішов в домовину...

Жичу тобі любий брате,
Дівча руске із Поділя —

Як будеш ся вже женити,
Закляч мене на весіля!

Гр. Стожкович.

ГОДИННА ДАРОМ
В оспределен американських,
коверти гіпнотизовані, що
ніколи не погортають: по-
казує час так добре як \$50
золота година зовсім дар-
мо для тих, хто продасть
24 купівлі по 10 цят, котрі
продають ся дуже скоро. Замов 24
купівлі сейчас, коли продаш приміш
дам \$2.19 а ми приїдемо тобі прегарну
годинку даром.
NATIONAL JEWELRY CO.
Dept. 48, Chicago, Ill. 3 12

ЖЕЛІЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН
Трени відходять зі Сирентон в буди-
ни від 1-ої до 6-ої рано що година, і
від 6-ої рано до 12-ї рано що 20 минут
В Неділю відходять трен від 1-ої рано
до 7-ї го години, а від 7-ї рано до 12-ої
а рано що 20 минут. Від 3.20 до 6.40
опозудили трен ходять що 10 минут
До Виласбері іде трен всего 41 минут,
а експресний, що відходить зі Сирентон
(крім Неділя) о 6.36, 8.16 і 10.36 ране
а 2.16, 4.36 опозудили іде лиш 33 минут
Намі карти йдуть до Нейтор Парку і Пі-
терсбург. Ми перевозимо також пакунки
B. F. WYLY, Jr. traffic manager.
Scranton, Pa.

Де єсть?

Хто хоче шукати своїх кра-
нців через вапу газету, мусть
заплатити 25 центов на кожде ого-
лошене наперед.

Де єсть?

Пошукую за моєю тіткою Єв-
кою Ковальчик, родом з Новосель-
ця-Гієшов, в Галичині, повіту
Свявського, і за єї сином Антоном
Ковальчик. Обое перебували перше
при твердім вуглю. Пошукую за
ними в їх власнім інтересі. Хто
би про них знав, або і вони са-
мі, звольте зголосити ся до мене
на адресу:

Mike Owad,
Emerson, Pa.

Де єсть?

Василь Стойка, родом з Кри-
чова, стол. Марамороском. Шукає
єго братя. Має бути в околиці
Денвер, Колорейдо. Хто би о
нім знав, або він сам, зво-
лять донести мені на адресу:

Mike Szabadis,
Roscoe, Pa.

Де єсть?

Федоръ Уранъ, з села Коло-
ниці, повіту Лѣско, Галичина.
Пошукує єго швагерь. Хто би
о нім знав, нехай пише на
адресу:

Frank Dances,
Box 112, Fredericktown, Pa.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ!

Молодий вдовець, з одною ди-
тяною (в краю), що має госпо-
дарство в містечку, хоче пізна-
тись з дівчиною або вдовою
середніх літ і просить зголоситись
до него листовно і надіслати фо-
тографію. На красу і на гроші не
оглядає ся. Адрес:

D. Kira. 11-12
Box 435, California, Pa. Wash. Co.

Руска Кольонія!

130.000 акрів найліпшої землі на про-
даж недалеко Грінвал. Мисурі, повіто-
вого міста в повіті Бейн — за 5 до 12
доларів акер. Платити третина з горі,
решта на місячні або річні сплати, котрі
можуть тривати так довго як хочеш.
Земля дуже добра, родить ся все,
що посієш, крім сего легкість зарка при
железниці. Дуже здорове підсоп, вода
і найважливіше — дуже дешево.
Наша Компанія має оден мільон доларів
капіталу і провадить бизнес вже 19 літ;
має свою власну железнлицю, трачі, фаб-
рички, залізні залізні і другі великі ці-
ліприметства, є одним з власників цієї
землі і є однією з найбільшій титул
гварантований і віддась кождому хто
заплатить третину ціни. Над 120 домів
для фермерів вже побудовано; домі єї
мають від 2 до 6 кімнат. Сли осидеш
на кольоні не будеш боятись страйку,
або других неспокій; фермер, є най-
більше незалежний колоніст на світі.
Тикет за поїзду ціни кождого першо-
го і третого Віткірка в році. Звертаємо
кошта кольонного білету. Сли хочеш
забезпечити собі будучність на старі
літа, не трач сеї спосібности. Адрес:

International Colonization Agency
Greenville, Mo. 8-19

Йосиф Райхман

Банкир

(Зарядця у п. Ів. Немета)

Посилаю гроші до ста-
рого краю. Гроші висла-
ні через мене доходять
до краю за 12 днів.

Моя адвокательська і нота-
ріальна Канцелярія ви-
рабляє всілякі контракти,
повномочія, заосмотрені
потвердженням конзуля.

Не треба забути, що се пер-
ший християнський бизнес в
Сирентоні, Па.

Мій адрес такий:
136 Franklin Ave.
Scranton, Pa.

Не забувайте на номер.

Перший Рускій Американсько-Галицкій Банкъ и Канцелярія Нотаріальна П. Шевчина.

Виселяю гроші до старого краю найбезпечнійше і най-
скорше. Гроші бувають виплачені в протягу 12 днівъ.
Продаю шифкарты на всѣ корабельні лінії до краю и зъ краю
зъ тикетами кольонными. Залагоджую всѣ справи крайові,
вырабляю повномочія, контракти купна и продажн. Увольняю
вѣдь вправъ и контролъ восковой на дѣлу Америку а за малу
заплату ще тащые якъ чужі агенты. Ану брати Русины поли-
шіймъ разъ на все чужихъ агентовъ и у великій справѣ удавайтесь
до євого чоловіка и широго Русина.

Запам'ятайте адресу:

PETER SZEWCZYK,
1223 E. Falls Str.,
Niagara Falls, N. Y.

На продажъ грунтъ 28 морговъ въ Устю Рускомъ

за дуже приступну цѣну. Голоситесь до:
W. Saley, 901 Stratford Ave., Bridgeport, Conn.

Продає всяні книги

якъ:

школьний, молебний, историчний, драматичний,
Календаръ Ставропигін и проч.

Пишите по каталоги на повисну адресу.

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ.

Агентъ „Народного Дому“ въ Оли-
фантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковий Бизнесъ

Офисъ Адвокатскій

Банковый Бизнесъ.

Тутъ можете послати свои грошѣ безпечно
а оплата дуже тана.

Также продаю шифкарты на всѣ лінії за ту
саму цѣну, що и головній компанії.

Хто хоче дати відложити гроші, чи лише на
часъ або на процентъ, або въ старомъ краю въ
Банку на процентъ, або хоче позичити грошей
на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офисъ Адвокатскій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собѣ фар-
мы тутъ, або домъ въ старомъ краю продати або
купити грунтъ, увольнити ся вѣдь контролъ
войсковой, вѣдь екзицирки або асентерунку, най
прийде до мого офісу або менѣ напише.

Грошѣ посылайте на money order або Bank
Draft на адресу:

СНО. СНУЛАК

BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдете всегда свѣже,
зимне пиво, импортовані вина и цигара пер-
шой класы.

фармы, фармы!

Если хотите

забезпечити свою будучность

купите фармы въ Алябамъ,

где зимы нема,

где воздухъ легкій и вода здорова.

Тамъ родить ся все, що лиш въ землю вло-
жите.

Найвысша температура въ лѣтѣ не досягне
95 степенѣвъ, ночи холодны.

Хочете въ щастю свои лѣта прожити и дѣ-
тямъ своимъ оставити красныи маєтокъ, роду-
майте и пишѣть о дальшій поясненя.

Оранже, пичесы, картофля, винниці прино-
сятъ великій грошѣ.

Акеръ 20 доларовъ

на малі сплаты безъ проценту

На жадає дальшій поясненя зашле Вамъ

M. J. Tylavsky,

Charleroi, Pa.

J 46

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!
Нову докторску книжку вистачу въ со-
бѣ цѣны інформація и рады для мужи-
нъ и дѣтей, сдѣлайте своє имя и
адресъ:
O. P. Box 288, Madison Sq., New York

Вачність рускі жінки!
Недавно тому прихала з старого
краю до Виннипегу п. Анна Ко-
стюк, руска екзаменована і вчена
акушерка. Котра жінка не хоче
такъ бідувати при пологахъ, якъ
не раз трапляє ся за браку до-
свідченої акушерки, нехай удасть
ся до неї.
Адресъ:
Mrs. Anna Kostyuk,
79 Mc Gregor Str., Winnipeg, Canada.

В Києві з 1-им січня виходить
«(уже вийшли Нро 1, 2, 3)»

„Шершень“
український гумористично-са-
тиричний тижневик з малю-
нками і карикатурами на гро-
мадські і політичні теми.
„Шершень“ виходить щоп'ятницю.
Ціна за пересилкою до Америки на
рпн 3 долари.

В „ШЕРШЕНІ“ працюватимуть: пись-
менники — Афімський Т., Бабенко І.,
Бабенко А., Будик Ю., Вдовиченко М.,
Греблюк І., Коваленко Олександр, Копи-
виський М., Маковий О., Нецуй-Левчи-
кий Ів., Полтава М., Півець Ол., Си-
виський В., Степанко І., Стефанів В.,
Тимченко С., Українець Д., Федорченко
Ів., Хохлич К., Чернявський М., Шер-
шень Х. і багато інших. Художники:
Нуріч І., Красівський Ф., Ринчак Ів.,
Сластьон О., Тихачек Н., Яковлев М.
(Коспін) і інші.

Передплата приймається: в Києві — кни-
гарня „Кієвської Старини“ Безаків-
ська 14.

Адреса редакції:
Андреевський спуск, 15, кв. 17.
В. Лозинський,
Редактор-видавець.

Даремні Фарми!
Хочеш довідатися про край де уряд дає
новим поселенцям найкращішу землю
всім даром, про край де 100.000 Рус-
нам тепер добре поводити ся.

**Великий Канадійський
Цивілізний Захід.**
Сли так, то не заведи підста-
лу суму, бо лише \$1 як річку пред-
плату на одну руску часопис в Ка-
наді, часопис який що тижня перепов-
нена фактами про пошту сего краю,
особливо між Русами там поселеними.
Канадійський Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

ПРОГН ОГНЯ
одинокий славянський містечко
въ Ланована Канті.
JOHN A. КОМАРА,
напротів славянського костела,
1576 OLYPHANT, PA.

**ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІАНЪ ЧУПКА,**
—адвокатъ—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
въ Банку Немета.
P. O. Box 372.
Его офісъ въ Scranton, Pa. є на 136 Franklin
Ave. въ Банку Рахмана. Але до Скре-
нтонъ правдивеє тількиє кожного понеді-
ла и четверга від 7 години до 8-и веч.
Вся справы американскій въ повѣтахъ
Дюверне и Ланована.
Хто має справу ґрунтову, аб-
луче відобрата грошъ або спадокъ
въ старомъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вонъ бувъ ад-
вокатомъ въ Галичинѣ.
Всѣ контракты, цинний папери и
визначенія.

Воздухъ, якимъ віддихаємо.
Чоловік може жити кілька днів без їди або води, але без води
мусить умерти в кількох мінутахъ.
Люди терплять так само а причини браку води, хотий він віль-
ний для всіх, якъ а браку повітря! Чому? Бо если стіни твоїх легки-
х и вѣтрові, то кров не може втратити и себе водня черезъ делікатні стіни
воздушнихъ комірокъ.
Дра Jean Sirrom Грудна Медицина
робить легки здоровими через те, що лічить стішки воздушнихъ комі-
рокъ. Є се повний лік на Кашель, Простуду, Гей Фівер, Бронхітіс,
також лічить повно тяжкі грудні слабости Завалеє Легкихъ і
Сухоти.
Если терпши рівночасно на Затверджене треба уживати Дра
JEAN SIRROM'S Жолудкової Медицини разом в Медициною Грудною.
Ціна 1.00 дол. за флашку. Пішть флашок старанно опакований
посилаемо на який будь адрес по одержаню почтового моні-ордеру на
суму 5.00 дол.
Правдивість ліківъ стверджує наш підпис на корку
—
Morris Forst & Co., Pittsburg, Pa.
Одинокі продавці в Сполученихъ Державахъ і Канаді
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Печінку \$1.00 флашка
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Жолудокъ \$1.00 флашка.
Вживають їх доктори і шпиталі по цілімъ світі.

**ОДИНОКИЙ РУСКИЙ ГОТЛѢ
Д ГОЛОДА**
38 Green Str., JERSEY CITY, N. J.
Кождий Русскій мавъ бы аку небуудъ
потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ,
повиненъ вѣстувати до того готлѣ. Бо
тутъ достає найдорожшій и найкращій
напитки всякого рода и поряду. де най-
лучше купити шифарту.

**ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE**
Cor. Franklin & Spruholm Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мая завсиди на складъ сѣвѣ,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ въ наилучшихъ броварѣвъ,
горѣлки и лікеры найкращішого татунку.
Врати! замовляйте у свого!

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК)
**СПЕЦИАЛИСТ
ОСЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.**
Жени при породі діанають
особливої ошкі.
Office: 227 N. Shamokin Str. } Телефон
SHAMOKIN PA. } Nr. 1673

**РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S**
(Трометтеръ)
при Реднесскомъ днпъ въ Shamokin, Pa.
Свѣдѣня, Обѣды, Вечеръ
Въ кождомъ часѣ можна достати
гакъ горячій якъ и винній перекуски
Потравы прилагоджені на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремій комнаты для родитъ.
Найлучшій вина, пива, лікеры, горѣлки
и всѣ можливі напитки. Ціна дуже
мала.

**ST. HERMAN
BENEVOLENT
SOCIETY.**
ORGANIZED FEB.
1888
AT NEW-HESTON, N.Y.
Виробляє бра-
къ машлѣ, пива
и бѣлѣнки, корути,
униформы.
Цинникъ в про-
блѣнахъ лаварѣвъ.
Можете паста до насъ по рускѣ, сло-
вѣнскѣ або польскѣ.
31 N. Main Str.
SHAMOKIN, PA.

ЧИТАЙТЕ!
Хто пришле на „Свободу“ 2 доллры, той достає въ дару-
ку книжокъ вартости 75 центовъ, який собѣ самъ
выбере.
Хто пришле на „Читальню“ 1.50 дол., той достає въ да-
рунку книжокъ вартости 75 центовъ, який собѣ самъ
выбере.
Хто пришле намъ 2.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ часописъ „Свободу“, або просвѣтній кни-
жочки „Читальню“, а кромѣ того достає въ да-
рунку прегарну книжку „Житє Исуса Христа“. Книжка
є має 300 сторѣвъ друку и 75 образковъ; опра-
влена въ сильнѣ червонѣ полотно зъ золотыми вы-
тисками. Коштує 1.50 дол.
Хто пришле намъ 3.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того
достає въ дарунокъ **Библію Старого и Нового Заветѣ**,
що має 1000 сторѣвъ и коштує 2 доллры.
Хто пришле намъ 4.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того
достає въ дарунокъ „Новый Заветъ“ въ церковной
мовѣ зъ перекладомъ на нашу мову. Ся прегарна
книжка має около 1000 сторѣвъ и коштує 4.00 дол.

Списъ книжокъ, який даємо въ дарунокъ:

* Америка	15 ц.	Народный рухъ австро-угорскихъ	15 ц.
* Ангель та пустельникъ и т. н.	15 ц.	Русскій	15 ц.
Библія Велика	2.00	Новый Заветъ	4.00
Борба клѣсъ и чому робѣтники ор- ганізують ся	15 ц.	Образки и загадки	10 ц.
Весела книжочка въ образкахъ	30 ц.	Оповідани	15 ц.
* Грѣхъ мѣлонерѣвъ и т. п. С. 7.	15 ц.	Оповідани про вадрыхъ богѣвъ	10 ц.
Децо въ исторіи православной мі- сіи въ Америцѣ	10 ц.	Про водступникѣвъ водъ рос. пра- вославія	10 ц.
Децо про вѣрѣта	30 ц.	* Про нутро землѣ	25 ц.
* Дѣя лавды и т. п. С. 5	15 ц.	Подземный скарбы	25 ц.
* Дорога любови, то Божя дорога	15 ц.	Покуса	10 ц.
С. 6.	15 ц.	Псалтырь	1.00
Жовитръ	10 ц.	А. Шарпъ	1.00
Журавль	15 ц.	Н. Джемелъ, Smokerun, Pa.	
Житє Исуса Христа	1.50	Т. Цѣрковъ, Ansonia, Conn.	
* Житє, зарѣбки, організації и т. п. въ Спол. Державахъ	15 ц.	Д. Капитуля, McAdoo, Pa.	
Зубъ за зубъ	10 ц.	Гр. Ковалевичъ, Sayre, Pa.	
* Кавки про Жидѣвъ	15 ц.	Ив. Буритинъ, Buffalo, N. Y.	
Исторія Руси въ образкахъ	10 ц.	Мих. Кричфалунъ, Brownsville, Pa.	
Капиталь и праця	15 ц.	М. Тюркъ, Priceburg, Pa.	
* Книжка Рахукова	50 ц.		
* Календаръ	25 ц.		
Марія	10 ц.		
* Навернений Грѣшникъ	20 ц.		

Золоте перо Celtric 1.00 дол. Золоте перо Sanford 2.00 дол.
Атласъ цѣлого свѣта, англійскій, 105 мапъ, надъ 300 сторѣвъ,
подає имена и люднѣсть 40.000 мѣстъ цѣлого свѣта 1.00 дол.
Мапа Сполученихъ Державъ и цѣлого свѣта 4 стопы широка
а 6 стѣбъ довга (нишій продають по 5 дол.) у насъ лишь 2 дол.
Пишѣть Вашій замовленя на сѣй картцѣ:

Мѣсце, день, мѣсяць 1906

До редакціи „Свободы“ въ Скрентонъ, Па.
Посылаю Вамъ \$....., за що прошу выси-
лати менѣ черезъ 12 мѣсяцѣвъ (тутъ треба написати,
чи хочете „Свободу“ чи „Читальню“)
На дарунокъ прошу менѣ прислати слѣдуючій
книжки:

	Ціна	
	дол.	цнт.
Мой докладный адресъ (имя и прозвище):		
(номеръ дому и улицы)		
(мѣсто и стейтъ)		
Адресъ треба всегда выписати англійскими буква- ми и то дуже выразно. Зъ замовленьми спѣшѣть, бо такій дарунки не будемо довго давати. Адресуйте: Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.		
Новый Заветъ		
Господа Нашого Исуса Христа въ языкѣ церковно- словенскомъ зъ переводомъ на языкъ народно-русскій зъ поясненіями; О. А. Бачиньского, за одобренемъ и благословенемъ Митрополита. Сторѣвъ 992. Ціна 4 доллры.		
Псалтырь		
въ языкѣ церковно-словенскомъ зъ переводомъ на языкъ народно-русскій, зъ поясненіями; о. А. Бачинь- ского; за одобренемъ Митрополита. Сторѣвъ 286. Ціна 1 дол.		
Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.		
Замовленя вразъ зъ грѣшми посилати на адресу: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.		

**Посылайте грошъ
черезъ Рускій Народный Домъ
и черезъ нашихъ посередниковъ.**
Хто посылаетъ грошъ до краю просто черезъ Р. Н.
Домъ, най выпште, що потреба, на карточцѣ повиште:
Имя и нависко того, кому посылаете грошъ
Де мешкає (село або мѣсто)
Послѣдняя почта
Колько коронъ На се посылаетъ долларѣвъ
Назвискѣ посылаетого
Адресъ посылаетого
Тоту карточку треба вырѣзати и послати разомъ зъ чекѣмъ
або моніордеромъ, выписанымъ на имя А. Sharshon, Shamokin,
Pa. на адресу Rev. N. Strutynsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, NJ.
За 10 до 12 днѣвъ грошъ вже будуть доручені у краю.
Заразомъ подаємо имена посередникѣвъ, котрі стало посы-
лають грошъ черезъ Р. Н. Домъ.

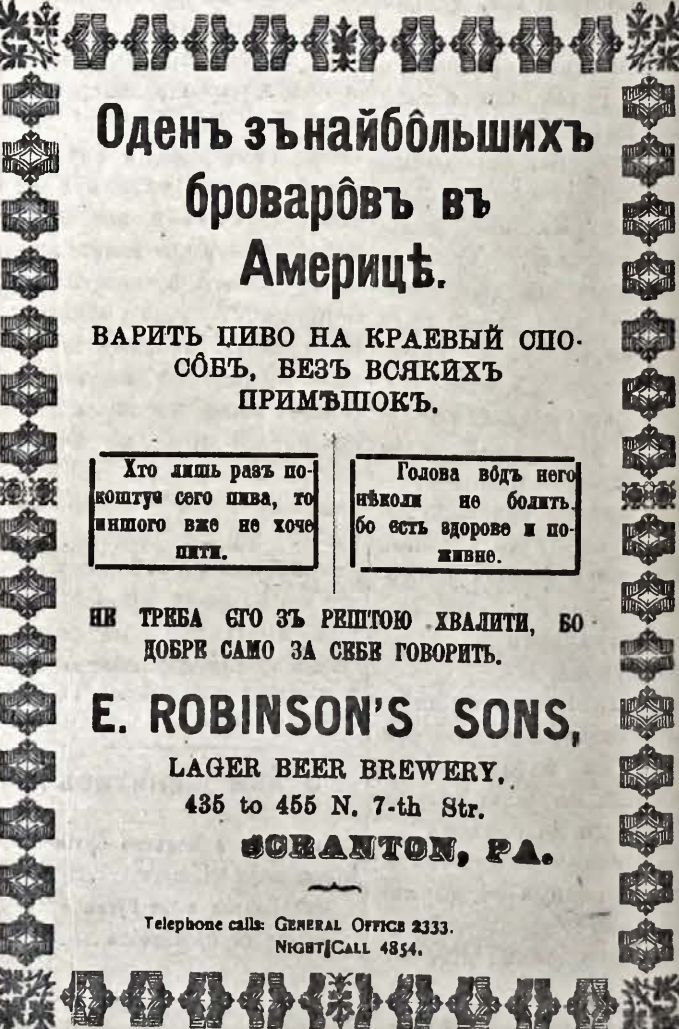
„Свобода“, Scranton, Pa.
Юрій Хилъ, Olvphant, Pa.
Юрій Фалатъ, Priceburg, Pa.
С. Ядловскій, Jersey City, N. J.
Ив. Голда, Mt. Carmel, Pa.
Ив. Тарбай, Elmira, N. Y.
Ив. Глова, Shamokin, Pa.
К. Котадникъ, Shamokin, Pa.
И. Стеткевичъ,
А. Шарпъ,
Н. Джемелъ, Smokerun, Pa.
Т. Цѣрковъ, Ansonia, Conn.
Д. Капитуля, McAdoo, Pa.
Гр. Ковалевичъ, Sayre, Pa.
Ив. Буритинъ, Buffalo, N. Y.
Мих. Кричфалунъ, Brownsville, Pa.
М. Тюркъ, Priceburg, Pa.
Т. Каскѣвъ, McKeesport, Pa.
Ив. Дайскъ, Jessup, Pa.
Т. Полянскъ, Hazleton, Pa.
М. Сегаль, Deferiet, N. Y.
В. Вреантъ, Terryville, Conn.
П. Гора, Leetsdale, Pa.
М. Полянскій, Auburn, N. Y.
Ив. Лещинскій, Buffalo, N. Y.
Гр. Сидора, Pittsburg, Pa.
Д. Мерона, Cohoes, N. Y.
Ив. Ворачъ, Mt. Carmel, Pa.
П. Ленло, Christopher, Pa.
М. Петровскій, St. Louis, Mo.
Т. Глива, Manor, Pa.
О. Стявскій, Excelsior, Pa.
П. Галайда, Scenery Hill, Pa.
С. Демчко, Shenandoah, Pa.

**Ціна, илькѣ бере Р. Н. Домъ за австрійскій грошъ,
если хто посылаетъ просто до насъ:**

За	5 коронъ	1 дол.	17 цнт.	За	170 коронъ	34 дол.	88 цнт.
„ 10	2	20	„	„ 180	36	„	92
„ 20	4	25	„	„ 190	38	„	96
„ 30	6	28	„	„ 200	41	„	00
„ 40	8	33	„	„ 300	61	„	45
„ 50	10	37	„	„ 400	81	„	85
„ 60	12	42	„	„ 500	102	„	25
„ 70	14	46	„	„ 600	122	„	90
„ 80	16	50	„	„ 700	143	„	40
„ 90	18	55	„	„ 800	163	„	70
„ 100	20	60	„	„ 900	184	„	30
„ 110	22	64	„	„ 1000	204	„	80
„ 120	24	68	„	„ 2000	409	„	50
„ 130	26	72	„	„ 3000	614	„	20
„ 140	28	76	„	„ 4000	816	„	50
„ 150	30	80	„	„ 5000	1021	„	00
„ 160	32	84	„				

Посередникамъ належить ся кромѣ того за почту и палѣръ.
Русины! Оденъ шеръ Р. Н. Дому коштує \$25.00. Сего року
дівіденда буде 8 процентъ. Хто хоче купити шеры, най напише
чекъ або моні-ордеръ на имя А. Sharshon (Shamokin, Pa.) и най
той чекъ разомъ зъ листомъ зашле на адресу Rev. N. Strutyn-
sky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.
Р. Н. Домъ позичаетъ грошъ на праперты на першій мор-
гичъ на 6 процентъ.

Фарми! Фарми! Фарми!
Щасливий независимый чоловік, над котримъ нема „баса“. Хто се! Се
фармер! Одна лиш фарма обезпечує чоловікови певну будущність.
Сотки праяніа купили в насъ фарми сего року і чують ся щасливими,
бо не грозить їмъ каліцтво або смерть. Прийдіть і Ви до насъ а помо-
жемо Вамъ стати самостійними. Купіть собі фарму. Голосіть ся до:
John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

**Оденъ зъ найбільшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.**
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишь разъ по-
коштує сего пива, то
нишого вже не хоче
питу.
Голова водъ него
ніколи не болить,
бо єсть здорове и по-
живне.
НИ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РИШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРІТИ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT/CALL 4834.